Die Matie

SELFSTANDIGE MONDSTUK VAN STELLENBOSSE STUDENTE SEDERT 1941

Nr 1 GRATIS OP KAMPUS VERSPREI DONDERDAG 18 FEBRUARIE 1993

Duur boeke ontstel

p 4

Doop gaan voort

Doop op die US gaan voort. Dít is die duidelike boodskap wat, ondanks ernstige intimidasie, deur eerstejaars uitgespel word. Die klagtes wissel van eerstejaars wat snags in hul slaap gesteur en gevloek is tot ernstige gevalle van aanranding en kneuswonde wat die gevolg van hardhandige optrede was. Sonder uitsondering het al die koshuise die amptelike verbod op doop geïgnoreer en die reëls wat die verwelkoming van eerstejaars beheer oortree.

TALLE eerstejaars in Huis Marais het gekla oor hul "verwelkoming". Volgens die eerstejaars wat met *Die Matie* gepraat het, het veral dronk seniors hulle snags aangerand en hul gedwing om die seniors se name te memoriseer. Verder beweer eerstejaars dat hulle ook gereeld snags besoek is deur die doopkomiteelede waartydens daar op hulle geskreeu is en hul kamers deurmekaar gegooi is.

Twee eerstejaars wat "uitgepraat" het, is na bewering onderwerp aan interne tugsake waartydens hulle deur onder andere die doopkaptein aangerand is. "Daar is 'n voorbeeld van hulle gemaak," het een eerstejaar gesê. Bewerings dat eerstejaars vir seniors soggens koffie in die bed moes bedien en dat hulle in klein kamers opgesluit is, was ook volop.

Volgens 'n eerstejaar, wat verkies om anoniem te bly, was slegs die doopkaptein van Huis Marais 'n HK-lid. Die res van die komiteelede was gewone seniors. Ontgroening het die Sondagaand vóór die akademiese jaar amptelik in aanvang geneem het, begin en is voortgesit tydens die eerste week van klasse. Volgens die universiteitsreëls oor "verwelkoming" word verwelkomingsaktiwiteite slegs gedurende die eerste week toegelaat en mag slegs die HK eerstejaars verwelkom.

In Dagbreek het 'n eerstejaar harsingskudding opgedoen. Sy besering hou, volgens 'n eerstejaar wat nie sy naam genoem wil hê nie, met ontgroenings-aktiwiteite verband. Na bewering is eerstejaars deur HK-lede in die TV-kamer rondgestamp tydens oriënteringsessies. Die vermoede bestaan dat hy tydens een van hierdie sessies beseer is.

Die inwonende hoof van Dagbreek, mnr Tex de Swardt, wou geen kommentaar op die bewerings lewer nie. Volgens die primarius van Dagbreek, Reiner Matthee, word die storie buite verhouding opgeblaas en voel hy dat "ongelukkies" binne Dagbreek self aangespreek kan word. "Die manne in die koshuis kan self die probleme oplos," het hy gesê.

Volgens eerstejaars in Eendrag is hulle die eerste drie dae gedwing om daagliks tot vyf ure lank in die son te staan met hul baadjies en dasse aan. Sommige van hulle is ook erg deur die son verbrand.

In Helshoogte is eerstejaars klaarblyklik weer op die tradisionele wyse "verwelkom" en is kussingslope oor hul koppe getrek tydens hul inlywing op die Dek.

In Huis Visser beweer eerstejaars dat hulle gereeld "rondgepluk" is tydens naamleersessies. Na bewering is een student tydens dié "sessies" by trappe afgestamp. Seniors het onder meer die afgelope Sondagaand kopdoeke en ander vorme van maskers aangetrek en weer eens eerstejaars in die gange rondgepluk en hul ondervra oor seniors se name. 'n Fotograaf van *Die Matie* is die koshuis verbied toe hy die betrokke aand gepoog het om foto's te neem.

Verder is eerstejaars in die vierkant gejaag en met water gegooi. 'n Eerstejaar beweer dat daar ook op hulle gespoeg is. Tweedejaarinwoners van Huis Visser is verlede week eers as "volwaardige" inwoners ingelyf. Die inlywing het behels dat hulle met beddens, konkas en ander artikels by Jonkershoek afgelaai is waarna hulle hul pad in die nag moes terugvind.

In Majuba is eerstejaars volgens alle aanduidings ook aangerand. Talle van die inwoners is met blou kolle aan hul lywe op kampus opgemerk, maar het in antwoord op vrae geweier om verduidelikings aan te bied.

Wilgenhof se "verwelkoming" het weer eens onder groot geheimhouding plaasgevind. Eerstejaars se skaamhare is na bewering afgeskeer terwyl hulle elke Dinsdagnag aan "strafsessies" onderwerp word. Hulle was baie huiwerig om te sê wat die strawwe behels.

Helderberg-inwoners is ook, volgens eerstejaars, aan 'n strawwe doop onderwerp. Volgens van die eerstejaars het veral dronk seniors hulle lastig geval en "rondgepluk". Tydens hul inlywing laasweek moes hulle onder andere kaal aantreë. Hiertydens het een van die eerstejaars in trane uitgebars.

Daarna is hulle in hul onderklere en skoene deur onder andere dronk seniors na die Eersterivier aangejaag om "gedoop" te word. Tydens die proses is hulle met akkers en klein klippies bestook. By die rivier het baie van die eerstejaars kneusplekke opgedoen soos hulle oor los klippe gejaag is en in sommige gevalle in die rivier gegooi is.

Teen druktyd is geen amptelike tugsake nog aanhangig gemaak nie. Volgens die direkteur van studentesake, prof Flip de Wet, is slegs drie mindere klagtes ontvang en is administrasie in die algemeen baie tevrede oor die afloop van die verwelkoming van eerstejaars.

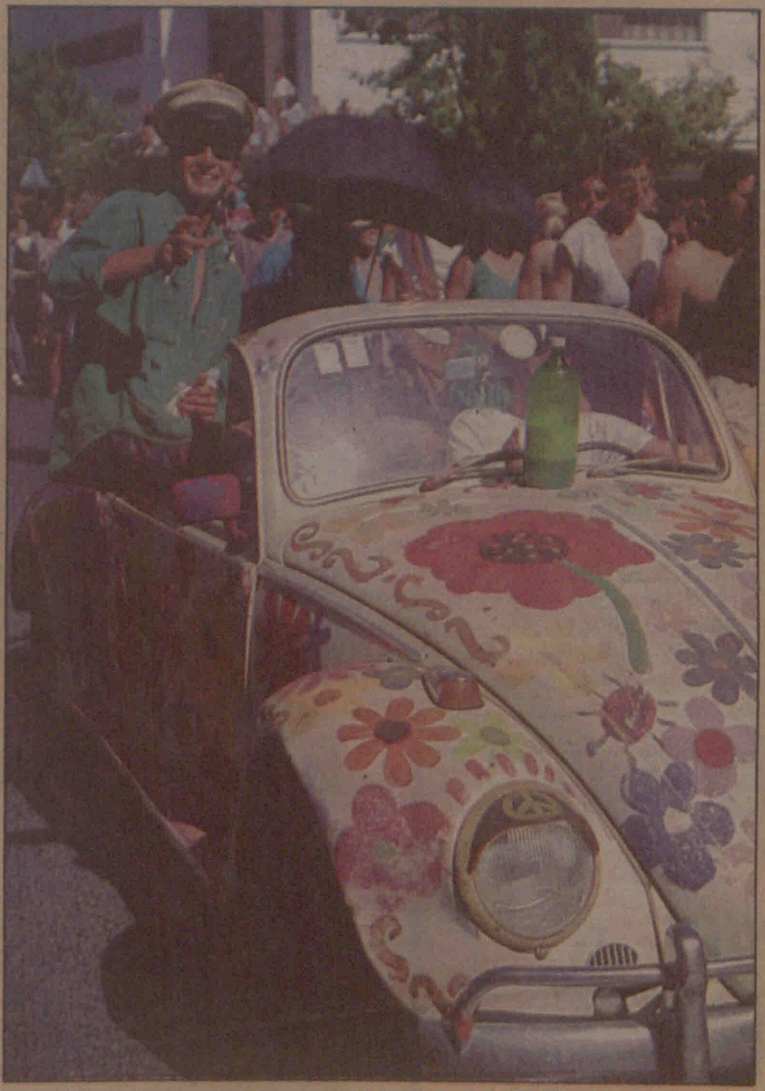

Duisende studente het vanjaar weer eens van karnaval gebruik gemaak om so jolig en uitbundig as moontlik te wees. Foto: Pieter Malan

Studente op rade

Deur **ANNA-RETHA KRIEL**

BETER kommunikasie tussen studente en fakulteitshoofde sal in die toekoms moontlik wees deurdat klasverteenwoordigers voortaan op die fakulteitsrade sal dien. Dié ontwikkeling volg op samesprekings tussen die Studenteraad en die Senaat verlede jaar.

Volgens die SR-lid vir Akademiese Belange en Interne Skakeling, me Maretha Zaayman, sal die klasverteenwoordigers gereeld met die fakulteitshoofde vergader waar probleme aangespreek sal kan word.

Dit beteken dat studente voortaan selfs toegang tot die dekaan sal hê deur met hul klasverteenwoordigers in verbinding te tree. In die verlede was daar geen studenteverteenwoordiging op hierdie rade nie.

Klasverteenwoordigers dien reeds op die rade van die meeste fakulteite. Verder word daar ook gepoog om nouer skakeling tusen die fakulteitsverenigings en die fakulteitsrade te bewerkstellig.

Me Zaayman het dit beklemtoon dat studente hul klasverteenwoordigers met enige probleme kan nader sodat dit onder die aandag van die betrokke hoofde gebring kan word.

Rio-tog versuur

DROME van die reis van 'n leeftyd na die tropiese eilande aan die Brasiliaanse kus het skielik in die niet verdwyn vir 'n negentienjarige US-student, me Jenny Tanner, toe sy gevra is om een van die seiljagte in die Kaap-na-Rio wedvaart te verlaat. Op daardie stadium was hulle ongeveer 100 km suid van die hawe van Rio de Janeiro.

By navraag het een van die eienaars van MBS Flyer gesê daar was klaarblyklik nie voldoende plek aan boord van die seiljag om me Tanner te huisves nie. Volgens die Johannesburgse besigheidsman mnr Elian Perch, het hulle aangebied om me Tanner se busgeld na Rio te betaal, maar sy het die aanbod van die hand gewys.

Volgens me Tanner is sy deur die eienaars van die seiljag genooi om die vyfdaagse tog na Isla Grande en ander eilande suid van Rio mee te maak. Gevolglik het sy na Rio gevlieg om haar daar by hulle te gaan aansluit.

Probleme het begin opduik toe die eienaar van die jag me Tanner gevra het om die seiljag te verlaat. Volgens haar het sy die jag verlaat met net R35,00 in haar sak. Verder ontken sê dat sy ooit enige geldelike aanbod gemaak is.

Registrasie eindig in hospitaal

'n EERSTEJAARSTUDENT sal vanjaar se registrasie nie sommer gou vergeet nie. Haar poging om vir die eerste keer aan die US te registreer het in die hospitaal geëindig as gevolg van "beserings" wat sy opgedoen het.

Volgens die hoof van die musiekdepartement, prof Reino Ottermann, kon die voornemende B-Mus student nie inskryf nie aangesien sy nie haar matrieksertifikaat kon toon nie. Dit het tot talle opgewonde telefoonoproepe na onder andere die student se ma, prof Ottermann se vrou, administrasie en uiteindelik na prof Ottermann self gelei. Hy het toe voorgeneem om haar te help nadat hy klaar die ander studente geregistreer het. Teen die tyd dat hy egter by haar uitgekom het was sy reeds hewig ontsteld.

"Die gefladder van 'n eerstejaarstudent wat vreemd is," het prof Ottermann dit beskryf.

Blykbaar was die student onder die indruk dat sy nie sou kon eet of studeer nie en het sy in trane uitgebars. Met dié het sy haar oë gevryf, waarna haar een kontaklens agter haar oog ingeskuif het. Prof Ottermann was genoodsaak om haar na die Stellenbosse Medi-Kliniek te neem

Karnaval sorg vir drama

SATERDAG se karnaval-vlotoptog het vanjaar vir groot drama gesorg. Wilgenhof is verbied om aan die optog deel te neem, terwyl Helshoogte-Nerina se vlot afgebrand het.

Die uitvoerende komitee-lid vir karnaval, mnr Ebbe Dommisse, het Wilgenhof verbied om deel te neem nadat dié koshuis met 'n leë vragmotor by die ontmoetingsplek vir die prosessie gearriveer het. Alternatiewe reëlings is vir Huis de Villiers, Wilgenhof se skakelkoshuis getref om hulle in die vlotoptog te akkommodeer.

Van Wilgenhof se eerstejaars was egter gretig om ook deel te neem en geld in te samel. "Dit laat 'n mens wonder of Wilgenhof se HK nie hul beleid oor Karnaval moet hersien nie. Dit is tog heeltemal ondemokraties om eerstejaars die reg te weier om deel te hê aan funksies soos vlotbou en kermis."

Na afloop van die optog het die Helshoogte-Nerina se vlot aan die brand geslaan op die gronde van die ingenieursfakulteit. Die spoedige optrede van omstanders en die brandweer het 'n ramp voorkom deurdat die onderstel waarop die vlot gebou is nie in die brand vernietig is nie. Daar word vermoed dat die brand ontstaan het toe die kragopwekker oorverhit het.

Helshoogte beplan om skadevergoeding sowel as mediese onkoste van die karnavalkomitee te eis nadat 'n eerstejaar brandwonde opgedoen het. Volgens mnr Dommisse is spesifieke instruksies aan HK-lede oorgedra om brandblussers by die karnavalkantoor af te haal en onder geen omstandighede die koshuise s'n te gebruik nie. Helshoogte se brandblusser was foutief en die karnavalkomitee is van mening dat die voorval tot 'n mate vermy kon word indien Helshoogte by die instruksies gehou het.

Feast for the eye

p i

Groot gees rus

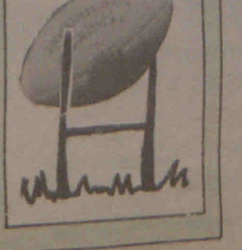

p 11

Opstand teen etepryse op Tygerbergkampus

Deur **ANITA TROMP**

GROOT ontevredenheid omtrent die drastiese verhoging van etepryse in die kafeteria heers die afgelope paar weke op die Tygerberg kampus.

Tot einde verlede jaar is die eteverskaffer, Fedics, deur die Universiteit gesubsidieer, maar volgens hierdie stelsel het die Universiteit jaarliks groot verliese gelei. Gedurende die Desembervakansie is daar besluit om die kafeteria te privatiseer. Verliese, indien enige, sou dan voortaan deur Fedics gedra word en nie deur die Universiteit nie. Die Universiteit sou egter 'n mate van kontrole behou ten opsigte van die keuse van middagetes.

Die ontevredenheid het ontstaan toe die studente ná die vakansie teruggekom het en gevind het dat die prys van 'n bord kos met tot soveel as R7 verhoog is. Veral koshuisinwoners, wat van die kafeteria afhanklik is vir hul etes, was baie ontevrede.

Die SR het vervolgens 'n algemene vergadering gehou wat goed bygewoon is. Etlike voorstelle is ingedien waaronder een dat studente met kos van 'n laer gehalte tevrede sou wees solank dit net laer pryse sou beteken.

Alle voorstelle is ondersoek. Uiteindelik is dat die ou stelsel heringestel – 'n reëling waarvoor die Universiteit ongeveer R30 000 moes betaal. Studente het nou egter 'n keuse tussen twee verskillende etes elke middag: teen R4.50 is'n gereg soos kerrie en rys of lasagne beskikbaar, wat 'n stysel en proteïen bevat, of teen R5.75 'n gebalanseerde bord kos, soortgelyk aan dit wat vroeër verkrygbaar was, met die verskil dat daar nou een groente minder is.

Ander nuus van die Tygerbergkampus is twee suksesvolle bloeddienste wat hierdie jaar aangebied is. Die eerste bloeddiens is gelewer op Donderdag 28 Januarie in die TSS se basketbalsaal en groot getalle studente het opgedaag. Die tweede bloeddiens is Dinsdagaand 16 Februarie by Huis Francie van Zijl gehou vanaf 5 nm.

Die afgelope week is daar ook op die Stellenbosse kampus bloed geskenk. Dié poging is in samewerking met die organiseerders van die Buddy-projek aangebied.

Neelsie dalk vanjaar omskep

DIE beplande kommersialisering van die Neelsie het 'n verder hupstoot die afgelope vakansie gekry toe ongeveer 200 besigheidsmense 'n vergadering bygewoon het om die voorstelle vir die Neelsie te bespreek.

Volgens die hoof van beplanning, mnr Willem Roos, moet die universiteit toenemend maniere vind om finansieël meer onafhanklik te raak. Dit is waarom daar, na vele navorsing, besluit is om die Neelsie, wat teen 'n aansienlike verlies bedryf word, in 'n winsgewende onderneming te omskep. Bouwerk aan die Neelsie sou reeds hierdie Maart in aanvang geneem het, maar is intussen uitgestel tot die einde van die eerste semester.

Studente van Serruria besig om seksvoorligting te gee aan plaaskinders tydens 'n leierskapsontwikkelingskamp te Ysterplaat die afgelope vakansie. Agt studente van Serruria en die Militêre Akademie van Saldanha het die kamp aangebied ten einde die kinders die geleentheid te gee om hulle potensiaal te ontwikkel.

Aansoeke word tans ingewag vir die volgende poste:

Bestuurshoof: verantwoordelik vir die finansiële bestuur en deurlopende bedryf van die koerant. Toepaslike ondervinding verkieslik.

Advertensiebestuurder: verantwoordelik vir die werwing en administrasie van advertensies vir die koerant. Word besoldig op kommissiebasis. Assistente word ook benodig.

Hoof-fotograaf en Assistent-fotograwe

Briewe-en-Meningsredakteur

Aktueel-subredakteur

Kuns-en-Vermaak-subredakteur

Sport-subredakteur

Verslaggewers: Nuus, Aktueel, Kuns-en-Vermaak, Sport, Interkampus en Briewe-en-Menings

Die Matie bied aan jou die geleentheid om in voeling te bly met kampusgebeure, jou skryfvaardigheid te ontwikkel en 'n wye verskeidenheid mense te ontmoet. Vorige joernalistieke ervaring is verkieslik, veral vir hoofredaksielede, maar nie noodsaaklik nie.

Aansoekvorms is beskikbaar by die SR-kantoor. Alle aansoekers vir die hoofredaksie moet met hul aansoekvorms Maandag 22 Februarie om 17H30 by die Matie-kantoor, Van der Bijlstraat 9, aanmeld; potensiële verslaggewers kan die Algemene Redaksievergadering om 18H30 kom bywoon.

Bonusgelde vir Uskor

Deur **MARIUS DE JAGER**

DAAR het verlede Dinsdagmiddag amper probleme ontstaan omtrent die verkoop van T-hemde in die loopgang. Klaarblyklik het 'n student, mnr Pieter van Riet, T-hemde in kompetisie met die Karnavalkomitee se T-hempstalletjie begin verkoop.

Die mede-voorsitter van die komitee, mnr Graham Anderson, het met die SR-lid vir Kleure en Erekleure, me Arnél Venter, in verbinding getree om uit te vind of mnr Van Riet wel die SR se toestemming gehad het om T-hemde met die universiteit se tekens daarop te druk en te verkoop.

Volgens universiteitsreëls moet die ontwerp eers deur die universiteitsowerhede en die SR goedgekeur word waarna dit verkoop mag word.

Hoewel mnr Van Riet se T-hempontwerp reeds vier jaar gelede deur die universiteit goedgekeur is, is dit nie deur die SR goedgekeur nie, en kon hy dus na regte verbied word om die T-hemde te verkoop. Nadat mnre Anderson en Van Riet die saak bespreek het, is daar besluit dat mnr Van Riet voort mag gaan met sy verkope op voorwaarde dat hy twee rand op elke hemp aan die karnavalkomitee sal skenk, wat dit dan aan Uskor sal gee om dié projek te ondersteun.

Volgens mnr Anderson was daar nie probleme nie aangesien hy en mnr Van Riet vriende is en het hulle die saak op 'n vriendelike wyse besleg.

Nuusflitse

Vandalisme lei tot optrede

VOLGENS die hoof-kampusbeheerbeampte, mnr Johan Victor, het vandalisme en wetteloosheid verlede jaar 'n hoogtepunt op Stellenbosch bereik.

Hy het onder andere na 'n voorval verwys waarin 'n bord by die uitgang tussen die Natuurwetenskappegebou en die Bedryfsielkundegebou afgebreek is op dieselfde dag wat dit opgerig is. Verder word die bord naby Kampusbeheer, wat die US vakansieverblyf aandui, in alle windrigtings gedraai terwyl die borde wat studenteparkering aandui ook gereeld onder vandale deurloop.

"Die studente breek die borde af wat vir hulle eie gerief opgerig is. Dit kos ons R450 om elke bord te vervang. Ons kan net nie voorbly met die aanvraag nie. Die munisipaliteit se vullishouers wat afgebreek word, kos R800 elk," het hy gesê.

Volgens hom staan baie studente onverskillig teenoor hulle optrede aangesien hulle bloot sê dat dit in opdrag van 'n senior student gedoen is. Indien studente hulle aan vandalisme sou skuldig maak, word hulle voor 'n tugkomitee gebring. 'n Boete en skadevergoeding sal dan opgelê word.

Kaptein Sakkie van Zyl van die SAP het gesê hulle ondervind veral probleme met die afbreek van padobstruksies, stoptekens en enige ander vorm van padtekens. Die munisipaliteit se vullisdromme word afgebreek en in die strate rondgerol. Voertuigbeskadiging en die opsetlike breek van eiendom vind ook redelik dikwels plaas.

Mnr Victor het egter bygevoeg dat die samewerking met die studente oor die algemeen goed is. "Daar is net 'n klein persentasie studente wat nie wil hoor of luister nie," het hy gesê. – *Gisela Marx*

Motorongeluk eis student

'n STUDENT, me Jenny Knowds, is op Vrydag 5 Februarie noodlottig beseer in 'n motorongeluk naby Worcester. Me Knowds was 21 jaar oud en 'n B Rek (Hons)-student.

Me Knowds was die middag omstreeks eenuur vanaf Bellville op reis na Montagu waar haar vriend, mnr Jacques Marais (27), woonagtig is. Hy is 'n vrugteboer in die omgewing. Ná die toetsreeks, wat sy die vorige naweek afgelê het, sou sy die naweek by hom gaan deurbring.

Die ongeluk het omstreeks eenuur tussen Worcester en Robertson plaasgevind. Die motor waarin sy onderweg was, het die pad verlaat en 'n hele aantal kere gerol. Toe ambulanspersoneel by die ongelukstoneel opgedaag het, was me Knowds nog by haar bewussyn, alhoewel sy veelvuldige beserings opgedoen het. Hulle het haar na die Eben Dönges-Hospitaal op Worcester geneem. Mnr Marais is ook gekontak en het hom na die hospitaal gehaas, maar me Knowds is voor sy aankoms reeds oorlede.

Volgens mnr Marais was mej Knowds 'n liefdevolle, opgeruimde mens met 'n sprankelende geaardheid. Sy was in talle dinge geïnteresseerd en het 'n wye belangstellingsveld gehad. "Sy sou alles doen om ander te help. Jenny het ook 'n maand voor die ongeluk aan my gesê sy is gereed om na die Here te gaan," het hy gesê. – *Caryn Voigt*

DP hou inligtingseminare

DIE DP-LP vir Berea(Johannesburg), dr Dennis Worrall, het verlede Woensdag voorspel dat 1993 voorspoediger lyk vir 'n politieke kompromis aangesien beide die ANC en die NP besef dat konsensus binnekort bereik moet word.

Hy het gepraat tydens 'n DP-inligtingseminaar wat deur die DP-jeugtak van Stellenbosch gereël is. Volgens dr Worrall was 1992 'n moeilike en depressiewe jaar waarin politieke partye hulself posisioneer het. Hy het die DP se rol in die toekoms as kritiek bestempel aangesien die party nie soveel "hang-ups" soos die ander partye het nie.

"Die DP het nog nooit werklike mag gehad nie en daarom word ons nie gekoppel aan onder andere korrupsie, doodskampe en moordbendes nie," het hy gesê.

Tydens 'n tweede inligtingseminaar gister het me Dene Smuts, DP-LP vir Groote Schuur, Suid-Afrika se toetrede tot die VN se 1979-konvensie oor die uitskakeling van diskriminasie teen vroue as 'n antiklimaks beskou. Die ondertekening van die konvensie het verlede week plaasgevind en is sonder enige ophef ontvang.

"Die enigste manier om vroueregte te verseker is deur volgehoue druk en wetlike versekering. Die nuwe oorwinning vir vroue sal dus moet plaasvind in die parlement," het sy gesê. - *Sybrandus Adema*

Kampus sonder elektrisiteit

GROOT dele van die kampus is Maandagoggend sonder krag gelaat nadat 'n transformator van 'n hoofsubstasie aan die brand geslaan het.

Die transformator in Hammandshandweg het omstreeks halfnege met 'n knal aan die brand geslaan en het daartoe gelei dat 25 persent van die dorp se elektriese toevoer vir bykans twee ure onderbreek is. Op die kampus self was die Neelsie en sommige ander fasiliteite gesluit, terwyl etlike klasse ook gekanselleer is. Daar kon eers ná twee ure na alternatiewe kragtoevoer oorgeskakel word, aangesien die vuur en rook die herstelwerk bemoeilik het.

Volgens munisipaliteitsamptenare word die voorval ondersoek. – *Riekie-Louise Human*

FOTO STUDIO LOCKLEY
EIE. COR LANGENBERG
Die Beste
DIE STUDENT SE AMPTELIKE FOTOGRAAF
Vir al u foto's:
RUGBYGROEPE, HUISFOTO'S, PORTRETTE ENS.
PASPOORT EN I.D.-FOTO'S TERWYL U WAG
Die goedkoopste
TEL. 833131 (02231)
Pleinstraat 21, Langs Saambou, Stellenbosch

Weet jy iets wat ons moet weet?

Bel Die Matie by 72332 of 5979

Skynongeluk by Bierfees

Deur **SYBRANDUS ADEMA**

'n SKYNONGELUK is verlede Dinsdag tydens die Bierfees gehou om die gevare van drink-en-bestuur by studente in te skerp.

Dié oefening het deel uitgemaak van die Buddy-projek en is deur Huis Marais en Huis Ten Bosch in oorleg met die munisipale brandweer, ambulansdiens van die SDR, verkeersdepartement en die SAP beplan en uitgevoer. Om 23:00 is 'n motorwrak met "beseerdes" voor die stadsaal geplaas waarna nooddienste opgedaag het. Die area is afgekordon, skuim is gespuit en die motors is met meganiese kake oopgesny. Die "beseerdes" se toestand is gestabiliseer deur middel van onder meer binne-aarse voeding en nekstutte.

Volgens die karnavallid verantwoordelik vir die Buddy-projek, mnr Hennie Strydom, was die "ongeluk" só realisties dat twee dokters op eie inisiatief by hulle aangesluit het, terwyl 'n vrou histeries geraak het by aanskoue van die "ongelukstoneel". Die dokters is hoflik weggewys, terwyl dié vrou, wat flou geraak het, vinnig gehelp is.

Die oefening het baie omstanders gelok en die aangewese rektor, prof Andreas van Wyk, het die geleentheid gebruik om 'n paar woorde namens homself en Boschmarais Buddy '93 te spreek. Hy het omstanders versoek om verantwoordelik op te tree sodat almal die Karnaval ten volle kan geniet. Mnr Strydom was veral geamuseerd deur sommige studente se reaksie by aanskoue van die ongeluk:

"Die beste van alles was die omstanders wat aan mekaar vertel het hoe hulle die ongeluk sien gebeur het," het hy gesê.

Prof Van Wyk besig om omstanders toe te spreek.

Sosius loods Vigsweek met bekende seksoloog op US

Deur **MARIUS DE JAGER**

SOSIUS se Vigsweek, wat vanaf die vyftiende tot die agtiende van vandeesmaand strek, is Sondagaand tydens 'n funksie in die Sanlamsaal geloods. Die spreker was dr Etienne Kok, 'n seksoloog verbonde aan die departement van urologie aan die universiteit van Pretoria.

Volgens die SR-lid vir Sosius, Quintin Lewarne, is die doel van dié week om vigs-bewustheid op kampus te verhoog.

"Daar word gepoog om weg te beweeg van die uitgediende wetenskaplike aanbiedingswyse en eerder die menslike sy aan te spreek. Daarom word morele aspekte uitgewys en klem geplaas op vraagstukke soos die sosiale aanvaarding van vigslyers," het mnr Lewarne verder gesê.

Die doel van die bekendstellingsfunksie was om die prims en SR-lede presies in te lig oor die onderwerpe wat dr Kok tydens die week sal behandel, aangesien Vigs volgens dr Kok 'n baie delikate saak is waaroor heelwat misopvattings bestaan.

Dr Kok het verder klem gelê op die ongemaklikheid wat bestaan omtrent die mens en sy seksualiteit. "Ek gaan eerlik en kaalkop dinge aanspreek om die ongemaklikheid te oorbrug," het hy gesê. Tydens die toespraak het hy gereeld opmerkings gemaak wat die spanning omtrent die onderwerp verlig het.

"In ons samelewing word mense gevoer met sekere opinies omtrent seks en liefde en dié idees skep verwagtinge wat dan tot misverstande lei. Dié misverstande is 'n direkte gevolg van die gebrek aan kommunikasie tussen mense."

Dr Kok, wat op sy eie onkoste die week aanbied, praat tot vanaand daagliks by twee koshuise.

Sosius beplan verder om later vanjaar 'n vigslyer te kry om praatjies te lewer oor die gewaarwordinge van 'n lyer te wees.

Diskriminasie teen vroue ondersoek

'n KOMITEE wat deur die Rektor aangestel is, is tans besig om 'n ondersoek te loods na die diskriminasie teen vroulike personeellede van die US. Dié komitee is in Oktober verlede jaar gestig en het reeds die eerste verslag by die Rektor ingedien.

Volgens die voorsitter van die komitee, prof NJ Botha van die departement maatskaplike werk, is daar tot dusver onder meer ondersoek ingestel na die verskille wat daar tussen die mediese fonds, pensioenfonds, behuisings- en verhuisingsubsidies van manlike en vroulike personeellede bestaan.

Daar is ook vasgestel of die kraamverlof wat vir vroulike personeellede beskikbaar is, voldoende is en die nodige aanbevelings is gemaak.

Watson-lesing gewild

DIE wêreldberoemde Nobelpryswenner, prof James Watson, het verlede Woensdag in 'n stampvol Con de Villiers-saal 'n kort lesing tydens die etensuur aangebied.

Die lesing het gehandel oor 'n projek waarmee hy tans besig is, naamlik "The Human Genome Project". Die doelstelling van dié projek is om genetiese materiaal te identifiseer. Die projek probeer ook om dié deel van die geen verantwoordelik vir die ontwikkeling van borskanker te isoleer.

Verder word ondersoek ingestel na etiese-, regs-, en sosiale kwessies. In die toekoms sal byvoorbeeld bepaal moet word watter partye toegang mag verkry tot 'n persoon se genetiese materiaal.

"Die ontwikkelinge wat tydens die sewentigerjare plaasgevind het, sal dit vir die mens moontlik maak om alle genetiese instruksies in DNA teenwoordig, te identifiseer," het prof Watson gesê. Hy het in 1962 die Nobelprys ontvang vir sy ontdekking van en navorsing oor die dubbele heliks struktuur van die DNA-molekuul.

Regskongres op kampus

DIE Stellenbosse regsfakulteit was onlangs die gasheer van 'n regskongres by geleentheid van die 25ste herdenking van die herstigting van die vereniging van universiteitsdosente in die regte.

Die doel van die kongres was om die dosente op hoogte te bring met al die nuutste verwikkelinge in hul onderskeie vakgebiede. Dit het die vorm aangeneem van 'n paar groot inleidende aanbiedings en daaropvolgende verdelings in kleiner groepe volgens vakgebiede.

Die kongres is deur dosente van universiteite dwarsoor die land, asook uit die buiteland, bygewoon. Prof Christine van den Wyngaert van die universiteit van Antwerpen het die hoofrede tydens die volle kongressessie gelewer.

CUT-PRICE STUDENT SUMMER SPECIAL

Steers

STELLENBOSCH

FAST FOODS

Steers Fast Foods welcome back all students and wish them a successful 1993!

JUICY STEER BURGER plus FAMOUS STEERS CHIPS plus FRESH GARDEN SALAD

All for only R7,90

BUY 2 SPECIALS AND GET 2 FREE SOFT-SERVE ICE-CREAMS VALID TILL 26 FEB.

We also offer reduced rates for any student groups

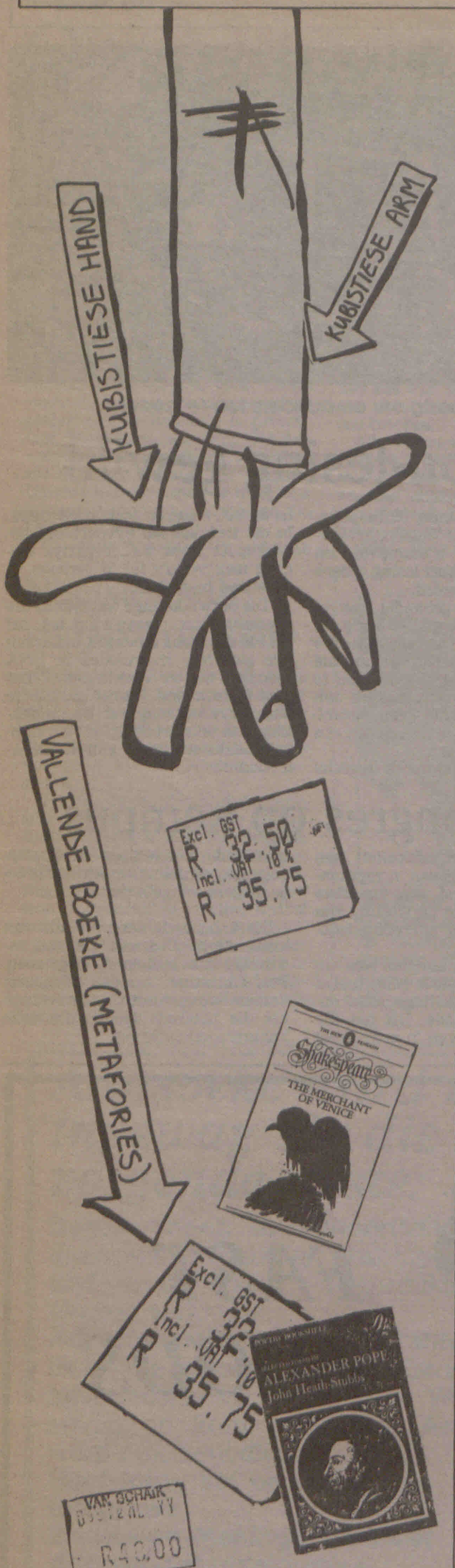

Berig oor boekpryse

Vir diegene van julle wat *Die Matie* se raad van laaskeer gevolg het en nié hals-oor-kop boeke gaan koop het nie, plaas ons hier 'n vergelykende lys van die drie bekendste boekwinkels se pryse vir die drie bekendste fakulteite: lettere en wysbegeerte, regsgeleerdheid en ingenieurswese. Natuurlik was dit onmoontlik om álle voorgeskrewe boeke te noem, maar dié tabel gee 'n verteenwoordigende beeld van die verskillen - de pryse wat die verskillende firma's vir dieselfde boeke vra.

	H.A.U.M.	Van Schaik	Swot Stop
Afrikaans 178			
Die Taalkommissie: *Afrikaanse woordelys en spelreëls*	30	50	48
De Vries: *Die Afrikaanse Kortverhaalboek*	35	35	32
Du Plessis: *Die Nag van Legio*	22	20	19
Opperman: *Groot Verseboek*	45	45	43
Engels 178			
Twain: *Huckleberry Finn*	11	12	14
Chapman: *Accents*	29	27	25
Dickens: *Great Expectations*	14	25	19
Shakespeare: *King Lear*	19	N/B	18
Filosofie 122			
Copi: *Introduction to Logic* (8ste uitgawe)	55	54	90
Wilson: *Thinking with Concepts*	52	47	40
Filosofie 142			
Wellman: *Morals and Ethics*	70	68	50
Frans 178			
Alternatiewe tot Atkins: *French-English Dictionary*	70	30	39
De Maupassant: *Mon Oncle Jules et Autre Novelles*	23	N/B	12
Latyn Beginners			
Smuts ea: *Lexis Latina*	16	16	14
Politieke Wetenskap 142			
Kotzé en Greyling: *Politieke Organisasies in SA:A-Z*	N/B	N/B	54
Chemie 124			
Cruywagen et al: *Inleiding tot die Anorganiese en Fisiese Chemie* (2e uitgawe)	N/B	122	95
Fisika 134 en 164			
Kane and Sternheim: *Physics* (3de uitgawe)	N/B	153	120
Sterkteleer 144			
Avner: *Introduction to Physical Metallurgy* (2de uitgawe)	N/B	99	75
Fisika 114 en 144			
Halliday and Resnick: *Fundamentals of Physics* (3de uitgawe)	129	165	120
Soölogie 178			
Miller and Harley: *Zoology*	103	126	38
Privaatreg 112			
Du Plessis: *Inleiding tot die reg*	67	N/B	65
Cronjé en Olivier: *Die SA Persone- en Familiereg* (2e uitgawe)	122	122	109
Malan en Labuschagne: *Wettebundel Persone- en Familiereg*			
Cronjé en Heaton: *Vonnisbundel oor die Persone- en Familiereg*	81	81	73
Masjientegniek 124			
Krar et al: *Technology of Machine Tools* (3de uitgawe)	N/B	117	115
Klassieke Kultuur 114			
Aeschylus: *Prometheus bound and other plays*	31	N/B	36
Aristophanes: *The Wasps,the Poet and the Women, the Frogs*	38	39	38
Homer: *The Illiad*	33	33	25
Sophocles: *The three Theban plays* (25,50)	29	N/B	25
Amos and Lang: *These were the Greeks* (46)	52	52	46
Euripides: *Medea, Hecabe, Electra, Heracles*	26	N/B	20

Net 'n gemompel uit die Mondstuk?

Dit wil voorkom asof mense dink Die Matie spreek nie meer tot studente nie. Dit is nie meer 'n interessante studentekoerant, óf, aan die ander kant van die spektrum, 'n waghond oor studentebelange en aktuele kwessies nie. Die Matie word eerder beskou as 'n vervelige en futlose opstel-blaadjie. LYDIA VAN NIEKERK het 'n paar vrae gestel en menings getoets in 'n poging om die aangeleentheid in 'n objektiewe lig te plaas.

SEDERT 1941 maak Die Matie daarop aanspraak dat dit die onafhanklike mondstuk van die Stellenbosse student is, dat dit verlig én inlig, sowel as om 'n bron van skerp kritiek en soms bytende satire te wees. Dit het natuurlik dikwels in botsing gekom met dié instansies en individue wat hulself in stryd met die breë studentemening bevind het.

Talle omstrede sake het oor die jare in die koerant aandag gekry, met wenkbroue wat gelig en menings wat rondgevlieg het. Ondanks die feit dat sensasie en skandale gerapporteer en soms selfs geskep is, het Die Matie steeds gewone studente verteenwoordig en gevolglik aanklank gevind by die hele studentegemeenskap.

Nou word egter beweer dat Die Matie hierdie "vonkel" verloor het waarna studente tweeweekliks gretig uitgesien het. Instede het dit eerder net nóg 'n stuk gemorspos geword wat jy dalk sal lees as dit toevallig op jou lessenaar lê terwyl jy eintlik moet studeer.

Die vraag wat nou ontstaan is óf die koerant die pad byster geraak het en, indien wel, hoekom?

Om lig op hierdie kwessie te werp is 'n paar studentemenings geneem met die doel om die gevoel uit alle oorde op die kampus te toets.

'n Tweedejaar het dit só gestel: "Die Matie is vlak! Dit wil vir my voorkom asof sekere joernaliste met mekaar kompeteer om te kyk wie die diepste en mees intellectual kan skryf. Party raak so meegevoer met hulle fancy terme en wilde statements dat hulle artikels rêrig inspanning kos om te lees, maar die ergste is dat jy aan die einde agterkom dit was in elk geval net 'n geprewel oor niks!"

'n Ander tweedejaar het gevoel Die Matie het balans verloor. Sy is van mening die koerant verteenwoordig nie langer die gemiddelde Stellenbosse student nie, maar is bloot gerig op die "hoë literêre tipes", deur die skryf van verregaande artikels wat nie werklik relevant is vir die meeste studente nie.

'n Ander student het dit as volg gestel: "Die Matie is droog, want dit is nie gemaklik om te lees nie. Dit kos soveel moeite om van die stories te lees dat jy dit net sowel kan los. Maar ek is mal oor die studentemenings en en foto's. Die politiek is ook interessant, maar die meeste van die tyd probeer die skrywers net té hard om weird te wees... asof hulle te hoog wil vlieg."

Daar bestaan die gevoel by sommige redaksielede van Die Matie dat dit egter net moontlik is om interessant te skryf indien die materiaal daarvoor op die kampus ontstaan, en dat die koerant se vervelige beeld miskien eerder 'n duidelike weerspieëling is van die tye waarin ons leef. Daar is byvoorbeeld nie meer sterk opponerende politieke partye wat in hewige stryd met mekaar op die kampus funksioneer nie.

Dit wil voorkom asof die hele land in afwagting is op die vooraand van groot verandering in die land, en dat niks van wesenlike belang dus nou plaasvind nie. Die klimaat van onsekerheid lei daartoe dat min besliste standpunte ingeneem word. Soos die res van die land wag Die Matie skynbaar op 'n gebeurtenis van belang, waaroor daar genoegsame verskil van opinie is sodat reaksie van studente gelok sal word.

Op die oomblik word die koerant geforseer op te fokus op sake van plaaslike en kampusbelang wat studente hopelik interesseer. Verskeie oplossings vir hierdie dilemma word uit verskeie oorde aangebied, maar wys in dieselfde rigting: meer opnames oor kampusaangeleenthede, meer foto's van studente, veral tydens hulle meer "onbewaakte" oomblikke en meer artikels oor nuwe giere, eetplekke en drinkplekke. Sommige wil selfs 'n sosiale kolom oor die nuutste skindernuus sien.

'n Oud-Matie was van mening dat dit studente self is wat bydra daartoe dat die glans van die koerant verlore gegaan het: "Die Maties se gees is stadig besig om agteruit te gaan. Ek kan nie die presiese rede gee nie, maar ek vermoed dit is omdat die studente dit te maklik het. Hulle het alles al gesien en belewe en daarom hou Stellenbosch geen meer lewe in nie.

"Ons het dit verlede jaar met intervarsity gesien: die studente se gees is net nie meer wat dit was nie. Dis geen wonder dat Die Matie nie meer vir studente interessant is nie. Hoe interesseer jy 'n kampus met so 'n slapgat houding? Hulle is net te wêreldwys en blasé om sulke 'eenvoudige' dinge soos *Die Matie* te lees."

Hoewel die mening van dié oud-Matie die saak meer in perspektief stel, bevind Die Matie ditself in 'n Catch 22-situasie. Die redaksie beskou die vermaaklikheid én relevansie van die koerant steeds van die allergrootste belang. Dit is ook duidelik dat die studentegemeenskap self 'n groot rol in hierdie saak te speel het.

Stellenbossers praat oor verkiesing

Die hele land is aan die praat oor 'n moontlike verkiesing. Omdat daar nog geen definitiewe datums of prosedures afgekondig is nie, spekúleer baie Suid-Afrikaner oor wat die toekoms vir hulle mag inhou. NICOLA SCHOEMAN het 'n paar van Stellenbosch se inwoners gaan vra wat hulle dink oor 'n toekomstige verkiesing, die huidige situasie, en die toekoms van Suid-Afrika.

Allan Jordaan, student
"I don't think that South Africans should get worked up too much over an election.There will have to happen quite a lot before anything settles. The future? Nogal moeilik. Well, it doesn't really help if all the politicians are incompetent. Still, I think South African people have what it takes to bring about a successful country."

Franklin Josephs, skolier
"Wat ek dink van die toekoms? Ek wil liewers hê ander mense moet ook daaroor dink. Ek dink die mense is moeg gebaklei; hulle sal seker nog rustig word. Die grootmense is baie agter – hulle moet bykom."

Laura Holden, student
"I support elections that should be held as soon as possible. If we can just sort of get clarity for what we "think" people might settle down. Maybe not an election - maybe just a nationwide opinion poll (laughs).

"Too optimistic? No, I am not too optimistic about the future - it will stay violent. I just think the people can settle down with elections. I will stay however, if push comes to shove. I don't have money to go anywhere." (laughs)

Monica Rautenbach, student
"Ek dink 'n verkiesing sal binne die volgende twee jaar plaasvind. Ek dink egter nie dit gaan veel verander nie. Die land haak nou vas in 'n patroon wat ek dink niemand kan uit nie. Ek wens net die politici kan meer spesifiek wees, jy weet, meer vir ons sê wat aangaan. Dit gaan moeilik wees, maar ek dink alles sal regkom."

Robert Vorster, student
"Hey, almal gaan binne drie maande stem, daar gaan besluit word dat almal van mekaar moet leer. So dan gaan hulle 'n helse klomp VCR's uitruil en wit en swart gaan videos van mekaar kyk en almal gaan sing en dans in die strate."

Johan Walters, universiteitspersoneel
"Die election gaan nou binnekort gehou word. Almal weet dit al lankal. Dit sal beter gaan, dink ek, maar ek dink nie my lewe gaan verander nie - sulke goed is mos maar ver van ons. Daar moet vir elke party eers nuwe leiers gekies word. Miskien moet ons eers nuwe partye kry."

Azziza Ely, vrugteverkoper
"'n Verkiesing sal binne 'n jaar se tyd geskied. Ek verkies nog altyd mnr De Klerk. Die situasie in die land is tans delikaat en onseker; die nie-blankes tree nie reg op nie en veroorsaak algemene swaarkry."

Anton van Eeden, student
"After changes, things are more or less the same. Ek twyfel of die verkiesing al hierdie jaar uitgeroep sal word – al die politieke partye is te onstabiel. Die huidige opset is onregverdig, maar ek is optimisties oor die toekoms."

Mnr en me B Danielz, pensionarisse
"Verkiesings is veronderstel om op 'n vyfjaarlikse basis plaas te vind. Dit sal nog baie jare duur voordat swart en wit gereed sal wees om 'n gesamentlike verkiesing aan te pak. Die omstandighede in Suid-Afrika is tans treurig; dit kan nie veel slegter gaan as op die oomblik nie."

Paul Lawson, kettingwinkeleienaar
"Ek is ten gunste van 'n verkiesing om die land op 'n stewige voetstuk te plaas. Dit is veral nodig om die ekonomie weer op die been te kry en die geweld stop te sit. Die belangrikste oorweging is myns insiens die ekonomie. Suid-Afrika beskik oor geweldige potensiaal.

"'n Verkiesing moet voor die einde van die jaar geskied en nie eers in April 1994 nie.

"Die binnelandse toestand is tragies. Aan die ander kant is ek optimisties dat die nie-blankes sowel as die blankes suksesvol sal saamwerk. Daar is te veel probeer leer uit onsuksesvolle voorbeelde in Afrika, soos onder andere Zimbabwe, Zaïre en Uganda."

Frank Lawrence, algemene arbeider.
"'n Verkiesing is noodsaaklik en moet so as gou moontlik afgekondig word omdat te veel landsake nog onafgehandel en ongeorden is. Die plaaslike toestand is nog nie goed genoeg nie. Daar is volop ruimte vir verbetering. Met voldoende samewerking wag 'n goeie toekoms in hierdie land. Daar is wel 'n uitkoms vir alle Suid-Afrikaners."

Prof Hennie Kotzé, dosent in politieke wetenskap.
"Dis jammer dat 'n verkiesingsveldtog geveg gaan word sonder dat vooraf ooreengekom is oor die spelreëls op die politieke speelveld. In vergelykende perspektief met ander state wat dieselfde politieke oorgange gevolg het, is Suid-Afrika beslis nog op roete. Ek is relatief positief dat 'n aanvaarde skikking vir die meerderheid van die bevolking bereik sal word."

so by the way...

■DIE netelige Broederbondkwessie wat die US se rektorskap en besluitnemingsprosedures onder die soeklig geplaas het, is nog lank nie verby nie. In Vrye Weekblad se uitgawe van 5 – 11 Februarie is daar berig dat die "Stellenbosse Mafia", 'n uitgelese groepie wat "die belange van die AB op plaaslike vlak orkestreer en beheer" gefaal het om hul benoemde kandidaat tot die pos van vise-rektor (bedryf) aangestel te kry. Hulle keuse was prof Wynand Dreyer, dekaan van die tandheelkunde-fakulteit.

Die persoon wat verkies is, en dan ook die senaat se kandidaat was, is prof Christo Viljoen, dekaan van die fakulteit ingenieurswese. Volgens die koerant is die poging om die senaat uit die verkiesing te skakel deur prof Mike de Vries en prof Andreas van Wyk gelei.

Prof Viljoen het glo gesê hy gaan uit die AB bedank indien hy verkies sou word. Die Matie het hom om 'n onderhoud genader, maar kon eers 22 Februarie 'n afspraak geskeduleer kry. Hou dus die volgende uitgawe dop vir Broeder-nuus.

■Die Matie het al verskeie berigte oor groen-dit en groen-dat gepubliseer, maar as in ag geneem word dat 'n hoop Maties, wat A4-grootte gevou is en 'n meter hoog staan, een volgroeide denneboom is, help dit nie veel nie. Ons is besig om 'n omgewingsvriendeliker manier te probeer vind om die koerant te bedryf, byvoorbeeld deur van recycled papier gebruik te maak, of iets. Ons hoop om binnekort verslag te lewer.

Die Matie

Redaksionele Kommentaar

Donderdag 18 Februarie 1993

Deur skades en skandes

AGT jaar gelede, in die berugte 1985, is 'n verslaggewer van Die Matie geteer-en-veer nadat hy 'n berig oor Wilgenhof se "oriëntering" geskryf het. Twee jaar gelede het 'n tweedejaar met die slag van 'n donderbuis in sy koshuiskamer wakker geword nadat hy foto's en inligting oor Helshoogte se "inlywing" aan 'n dagblad gestuur het.

En hier is ons in 1993 – weer met 'n voorbladstorie oor insidente van dié doop wat kwansuis nie bestaan nie.

By verskeie geleenthede die afgelope paar maande het grootkoppe in Administrasie, selfs die aangewese rektor, driftig gesê dat hulle baie tevrede is dat daar die laaste paar jaar só min klagtes oor doop was.

Dié van ons wat al in koshuise gewoon het, weet egter dat die afwesigheid van klagtes waarskynlik meer die gevolg van uiters effektiewe intimidasie as die afwesigheid van doop beteken.

Die twee faktore wat veral prominent uit die anonieme stories van eerstejaars kom is eerstens die wangedrag van dronk seniors wat hul lewens ondraaglik maak, en tweedens, selfs nog meer ontstellend, die kondonering van die wanpraktyke deur huisvaders en -moeders.

Op die mees skynheilige manier moontlik word daar glo aan ouers belowe dat daar na hul kinders omgesien sal word en dat hulle self by alle oriënteringsaktiwiteite teenwoordig sal wees, en dan is hierdie selde mense bewus van wat in die koshuis gebeur en getuies van eksplisiete wanpraktyke by veral inlywingseremonies.

Daar is tog voor-die-hand-liggende metodes om vir eens en altyd 'n einde aan die terrorisering van verwarde eerstejaars te maak. Dit het tyd geword dat die onus op ander mense as die geïntimideerde eerstejaars en Die Matie rus om die skandes van Stellenbosch se roemryke tradisies te ontbloot.

Prysverskille skreiend

IN die lig van die laaste twee weke se rondskarrel om al die voorgeskrewe boeke in die hande te kry, het Die Matie besluit om 'n vergelykende ondersoek na die stand van boekpryse op die dorp te doen (sien bladsy 4). Die resultate is insiggewend; veral die groot prysverskille by die verskillende boekhandelaars vir nuwe boeke laat 'n mens wonder.

Ons wil graag 'n versoek rig: eerstens kan dosente, wat die boeke voorskryf, spesifiek aan studente sê watter handboeke noodsaaklik is en waar hierdie boeke die goedkoopste is. Te veel studente, veral eerstejaars, koop alle boeke wat genoem word by die eerste beste winkel.

Tweedens behoort dit moontlik te wees vir die plaaslike boekhandelaars om ten minste te poog om studente tegemoet te kom. Is dit werklik nodig om nog die laaste sente uit studente se sakke te tap as die totale onkoste van universiteitstudie reeds die meeste studente dwing om met reuselenings hul loopbane te begin?

Die Matie onder soeklig

DIE Matie-redaksie, alhoewel daar 'n gedurige verwisseling van studente plaasvind, stem altyd saam daaroor dat ons Die Matie relevant en leesbaar wil hou. In samewerking met die Mediakomitee word daar vervolgens in die eerste semester 'n wetenskaplike ondersoek deur die Sosiologie-departement gedoen na studente se mening oor Die Matie. Die redaksie onderneem ook om enige publiseerbare bevinding te plaas en so ver moontlik ooreenkomstig op te tree.

Ons plaas in die lig hiervan reeds 'n voorbereidende artikel (sien bladsy 5) waarin 'n paar studente hul menings oor Die Matie binne die konteks van die politieke klimaat van die kampus lug.

Dit is vir ons ook van groot belang om 'n lewendige korrespondensie met ons lesers te behou. Waar dit enigsins binne ons vermoë is, sal ons enige kommentaar oor die koerant in die vorm van 'n brief publiseer. Uiteindelik is Die Matie die studente se koerant, en alhoewel ons steeds belangrike kwessies wil aanspreek, wil ons ook hê dat studente Die Matie moet geniet.

Ons groet dr Craven

DIE afsterwe van dr Daniël Hartmann Craven beteken Stellenbosch sal nooit weer dieselfde wees nie: selfs as jy absoluut geen belang stel in rugby nie, kon jy nie anders as om van dié besondere man kennis te neem nie. Elke keer as jy hom selfs net op straat gesien het, kon jy nie help om te dink dat hierdie man dalk net 'n tikkie groter as die lewe self was nie. Hy was en is déél van hierdie dorp en universiteit.

Kampusquotes

"Does this thing tell you where to go?"
First year when somebody handed him an ad.

"Die ouens het die heeltyd hier rondgeval."
SR-lid James Liebenberg aangaande die Valskermklub se aansoek om lidmaatskap van die US Sportklub, by 'n SR-vergadering.

"Waar is my klas?"
'n Verdwaasde prof Willie Esterhuyse die eerste klasdag in 'n leë lesingsaal.

"Hege, selfs in Bghredasdorp het hulle ons nie so ghrondgef nie."**
Eerstejaar in die Loopgang gehoor in reaksie op die "verwelkoming" in sy koshuis.

"Ons praat nie oor dinge wat nie plaasvind nie."
'n Huis Marais-eerstejaar oor hul oriënteringsaktiwiteite.

"Ons kyk net M-Net en drink koffie."
Wilgenhof-eerstejaars oor hul verwelkoming in die koshuis.

"Ek is mal oor anargie. Iemand moet dit net organiseer."
Derdejaar-regstudent.

"Goed, wie van julle wil eerste verwelkom word?"

En Moses word opgezip

MOSES staan op platform nommer vyf en deursoek sy tabel met treintye. Sy pak komberse en klere lê netjies op die sitplek gestapel. Sedert daardie veertig jaar in die woestyn is hy 'n professionele rondtrekker, en sy pak is altyd onberispelik netjies. Dinge het met sy gesig gebeur, en sy oë toon tekens daarvan dat hy alles dopgehou het terwyl dit gebeur het.

Ek staan ook op die platform nommer vyf. Maar ek weet vir 'n feit die trein gaan laat wees en op 'n ander platform oppitch, omdat die kragdrade afgebrand het. Groenie Van Wyk konnie die brand blus nie. Toesê ek dit vir Moses daarvan sodat hy ook 'n clue het.

"!" antwoord hy en loop weg.

Hy was so hostile soos 'n Finlay's crowd teenoor 'n slim blondine. Ek loop toe agter hom aan en herhaal my vriendelike boodskap, maar hy staar my net aan asof ek 'n ...er... student is. Toe strike dit my, maar my liewe hemel, ek is. Of nee wag- dis die neëntigs. My liewe hel, ek is.

Ek meen as daar iets is waarvoor Moses seker al moeg is dan is dit studente. Hier volg sy gedagtegang:

Urghh en al dit maar die trein is darem laat. Studente moet my net uitlos, want ek wil nie sere om my mond kry nie. Hoekom gaan lees hulle nie of iets? My maag is nou seer van al die buk. Jesus.

UHM...JA?

Ek kyk na Moses.

"Askuus tog?"

"Ek sê: Jesus."

HIERBO.

Moses rol sy oë en verdwyn met die geluid soos 'n backtracking van die Big Bang.

Gnab Gib.

...

Moses verskyn in die Neelsie. God.

PA!

Nooit! Nie hier nie. Ek haat rooi. Veral teen dakke en op chips. Ten minste kyk hulle my darem nog nie snaaks aan nie en hulle ignoreer my as ek hulle ignoreer. En mens kan hulle eet as jy regtig fisies desperaat is. Dis meer as wat jy van meeste mense kan sê.

Chips gee mekaar ook nie harsingskudding in koshuise nie. Hulle loop ook nie kaal in die gange rond nie, alhoewel 'n kaal chip meer aan my libido sal doen as daai vet Engelsman wat voor meisies afgejerk het in Helderberg. Jesus.

EK Sê MOS JA.

Ek onthou nog die goeie ou dae, asof dit gister was. Ek en Aristoteles en 'n paar buddies het in Athene rondgesit en gechat oor Plato se wilde planne vir die toekoms. "Nooit," het ek gesê; "Mense sal nooit daarvoor val nie." Maar Aristoteles het nie gedink enige van ons sal by wees om te sien wat gebeur nie. Hy het natuurlik nie geweet wie ek is nie...

Wie's ek nouweer? God! Ek's Moses!

MOSES.

Sorry.

ZIP

Touché.

Ah hier kom die trein. Lyk of hulle die ding by Duplex gekoop het. Ionesco het altyd gesê dis tragies dat mense net taal het om mee te kommunikeer en dan f** hulle dit ook nog op. Wat ek wil sê is niemand moet ooit op Duplex-toere gaan tensy hulle baie boeke en twee vriende saamneem nie.

Skielik voel ek asof my karakter manipuleer word deur iemand om 'n punt te maak oor Duplex. Eintlik voel ek 'n veer. Ek sien die student dude klim in die rookkompartement in. Tipies. Ek sal maar derde-klas ry. Ag nee. Daar gaan die trein al weer. Skrywers kan my maar manipuleer, solank ek net nie die trein mis nie. Jesus.

JA. VIR DIE LAASTE KEER. WAT WIL JY Hê? Sê ANDERS ROEP EK MY PA.

Vat my Stellenbosch toe.

HOEKOM?

Partymaal weet ek self nie. O ja. Ek bly daar.

ZIP

Probeer om my nie volgende keer hier te laat materialiseer nie. Ek haat The Dros.

VALIANT SWART EN KOOS KOMBUIS SPEEL WEER HIER.

Issit? Dis Okay. Bye.

HM?

Bye.

O. OKAY BYE.

Mense roep altyd na hom. Hulle weet net nie wat 'n nuisance dit is wanneer hy actually antwoord nie.

I HEARD THAT:

Ja toe. Gaan speel met jou Sega Games (TM) of iets. In elk geval, ek sal moet vlug. Netnou bum iemand 'n sigaret by my. Of probeer dope koop by my. Snaaks hoe baarde deesdae radikaal geword het.

Gepraat van Doop. Ek hoor die voorsitter van die Primkomitee, Louis Du Preez, het die ander dag by die SR- vergadering verwys na Simonsberg se "Doopkaptein".

Doop?

Doopkapteine?

Ek dog daar is nie meer doop op hierdie liberale en verligte kampus nie. God...

O sh....

ZIP

Valiant Swart Band split-up pg II

DAG en NAG
Donderdag 18 Februarie 1993

The lure of the Snide Piper pg III

Joyful Maties go Carnival crazy

By NATASCHA FISHER and STEFAN POTGIETER

ON the evening of 11 February the annual Carnival vensterversierings took place with much ado. In the late afternoon loud music coursed through Matieland, police closed off streets and any stranger in Stellenbosch must have worried about the purpose of all this escalated activity. Many of the students began their festivities long before the vensterversierings had even started. For some the South African cricket victory was an adequate excuse and for others, the "party instinct" was too overwhelming to wait. The overall theme for the Carnival this year was "Matie Metamorphosis" and thus also the theme for the vensterversierings and the vlotoptog. Unfortunately there seemed to be a lack of originality and many vensterversierings were very similar. Often impromptu performances by barechested uninivited actors doing Michael Jackson moonwalk impersonations proved to be more exciting than the real thing.

There was the exception of Dagbreek and Lydia's "Pinocchio word 'n Matie" , which had humour, originality and a whole lot of style. The dancing was polished and professional, whilst the show itself was snappy and slick. The overwhelming number of participants who managed to leap around in perfect synchronization was impressive - definitely the highlight of the evening. Alice in Matieland (Militêre Akademie & Serruria), Matie Fabriek (Hombre & Monica), Big Blue (Helshoogte & Nerina) and The Party (Oude Molen & Erica) were also very entertaining and worth mentioning.

Aristea, Goldfields & Pieke's relay race, consisting of bicycles, Tassies and sober participants (in the beginning) was hysterical. It ended up with not- so-sober participants and some dangerously weaving cycling.

The general feeling this year was that vensterversierings did not live up to the standard of previous years and that not much effort had gone into the various productions. What was most visible was the contrast in atmosphere at the various performances. Some first years seemed to be loathing their time in front of the public while others seemed to be basking in the glow of the spotlights. The Vensterversiering tradition is unique to Stellenbosch. The atmosphere, effort, artistry and infectious good spirits involved make it a highlight of the Carnival week.

Frenzied activity marked the following evening as everyone scrambled to metamorphose trucks into mobile works of art. Two weeks of folding blommetjies, painting and organising culminated into the float parade on Saturday morning.

Everyone was in great spirits, from rugby players to battered cave women, to those millions of first years charging around with little silver blikkies and trying to avoid waterbombs. The floats were not particularly oustanding, although the effort made to construct them was clearly visible.

The enthusiasm and high spirits of the participants did not wilt in the sweltering heat and spectators were bullied and begged into contributing towards a worthy cause. The best float will be announced on 20 February at the Carnival Ball. *Die Matie* has, however settled on its favourites for the top prize:

Foto's: JULIAN KRÜGER, FOTOFAST

DIE MATIE'S CHOICE

Vensterversierings

1. Pieke and Aristea
2. Helderberg and Heemstede
3. Dagbreek and lydia
4. Helshoogte and Nerina
5. Medical Students

Floats

1. Dagbreek and Lydia
2. Militêre Akademie and Serruria
3. Helshoogte and Nerina
4. Oude Molen and Erica

Flower children: Two beaming faces from Serruria after their successful Vensterversieings. Droves of people hit the streets last Thursday to watch the first years perform in aid of USKOR.

Count Dracula kicks bucket in grand music video style

By JEAN JORDAAN

FILM Dracula
DIRECTOR Francis Ford Coppola
FEATURING Winona Ryder, Keanu Reeves, Anthony Hopkins, Tom Waits, Richard. E. Grant

I WENT to see *Dracula* quite expecting the visual massage it delivers - the perfection of Hollywood production, smooth and bóneless as a dark mocha chocolate cone. I was not in so exalted a mood as to worry about the debasement of a passionate story, and happily enough this freed me to enjoy - with a sceptical and appreciative eye - the almost two hours of suberb MTV-imagery that does the job in lieu of a narrative.

These days it seems technical expertise can dispense with the unpredictable human factor, replacing acting by costume design and emotion by a kind of narcissistic detachment. Empathy is supplanted by an epicurism of the gaze: every time, for example, the bitten Lucy writhes in the torture of her dehumanized plight, care is taken to expose her tranquil cream and cherry breasts. Nature yields to the opulent layering of backdrops; functional and economic storytelling is abandoned for the sake of intriguing cameos.

But I'd rather get down to specifics: when Keanu Reeves as the young clerk initially approaches the Count's castle by train, the Transylvanian menace is symbolized by enormous Sauron-eyes glowering at him from the supercharged clouds - besides this having all the subtlety of a Superman comic, the titanic image fails entirely to rhyme with the much humbler Dracula who later gets killed by four bunglers and a sword.

And I could not justly damn the infamous Stellenbosch audience for baying with laughter at the various beheadings, when the director allows himself to cut from a close-up of ex-vampire Lucy's gore to a hunk of roast beef in a restaurant. For a movie with a burden as mock-solemn as love triumphing over the grave inspite of God, this is rather fecklessly the Rocky Horror Show revisited. Other distractions, such as Dracula's tardy plastic-man shadow or the rejuvenated Count's cool eyewear, are admiringly lingered over by a camera of a positively touristic persuasion.

Another sidetrack - a beautifully crafted Victorian madhouse that advances the story not a whit - provides the setting for the only appreciable characterization and acting - besides the ancient Count (who really ought to thank his facemaker) and Van Helsing (Hopkins as himself, paralleling Jack Nicholson in *Batman*). Tom Waits, as the fascinating and complex lunatic Renfield, driven insane by the Vampire's bite, awakens disgust and compassion in equal measures. As a result, his space commands the conviction the rest of the movie is too slack to achieve.

I found myself wondering whether Coppola was so sceptical about "the romantic thing" so careless, that he couldn't distinguish fateful passion from clichéd prurience. The tableau of Lucy's moonlit ravishment is simply so Mills & Boon, the "whores of Satan" in Dracula's castle so insipidly delectable, that the great issues of Love and Nobility and Evil become confused and more or less disappear in the backdrop. This loses any point the story might have, again leaving one only with skillful compositions in technicolour - which I suppose is not quite bad.

Winona Ryder broadens her spooky repetoire an iota as Mina (her role is the romantic one: she doesn't come unbuttoned) although her accent lapses; Keanu Reeves is somnolent; Richard E. Grant (nogal) is perfectly competent.

Go see this movie for some vanilla skin, some really slick effects, and a liberal dash of some lubricating blood. It also seems to be good on period detail, despite some myopically innovative suggestions about decadence in Victorian London.

Jazz genius to visit US

INTERNATIONALLY acclaimed, award-winning jazz pianist Oliver Jones is set to perform in Cape Town and Stellenbosch from 25 February to 1 March. He will be perfoming at the Endler on 26 February.

Born in Montreal, Canada, the fleet-fingered pianist has been described by the dean of American Jazz writers, Leonard Feather, as "Canada's greatest gift to jazz since Oscar Petersen."

Jones began to amuse himself at the piano at the age of two before he commenced his formal piano lessons aged nine with Daisy Petersen Sweeny, Oscar Petersen's sister. He continued to study the piano for six years.

Although Oliver had his first performance aged five, he only undertook a full-time jazz carreer at 46. Jazz fans were soon captivated by his brilliance and he was acclaimed by critics at the 1983 Montreal Jazz Festival the same year in which he recorded his first album.

Jones has also won several awards: the Oscar Petersen Award for outstanding achievement in jazz and in 1992 The Black Artists Workshop presented him its Martin Luther King Jnr-award for excellence in a chosen art form.

His short tour of South Africa is being sponsored by the Canadian government as part of renewed cultural links between the two countries.

Valiant Swart Band split-up

By SUE BLAINE

ONCE again I sit opposite Valiant Swart (Pierre Nolte), this time to find out why, after the successful Mystic Boer Toer, the Valiant Swart Band (VSB) has split up. Valiant hasn't changed much since I last interviewed him – there is a greater air of assurance about him, but he is still the modest, friendly guy–next–door type I met last year.

The waitress arrives with our drinks - orange juice for me, a Black Label for Valiant. "So tell me about the tour, I hear it was very successful," I say.

Valiant smiles enthusiastically, "It was excellent. Excellent shows, great response." Although it was no Summer Holiday - after all we've left the blue eyed optimism of the 1960's to gaze with steely eyes at the harsh realities of the '90's haven't we? - it sounds like the VSB took to the road like a certain solid car and found that the road to success is paved with good experiences. Apart from being "chowed" by fleas in an accomodating Rhodes commune after the Grahamstown gig, the VSB had what seems to be a wail of a time.

And who else but the VSB would enjoy the Phoenix Hotel in the tiny Eastern Cape town of Molteno enough to change their plans and stay the whole weekend? Apparently Molteno loved the VSB just as much - whole families sakkied!

The Mystic Boere had a mystic experience on their Mystic Toer when they played in a cave near Clarens. During the gig a storm broke and thunder and lightening provided electric accompniment to the moan and groan of the valiant guitars.

Johannesburg and Pretoria provided more prosiac experiences, but here the band played to record audiences – breaking Tananas attendance record. The sucess they had on Mango Groove's home turf caused an unprecedented cash flow. "We literally counted out the R50 notes," says Valiant shaking his head incredulously.

Finger-lickin' good: Valiant Swart snatches a moment to sooth his throaty voice during his highly successful tour of the country. Despite the split-up of the local band, fans will be pleased to hear that Valiant Swart (Pierre Nolte) still makes regular appearances at The Dros. Yup, those hard rocking nights are definitely here to stay.

Whilst in Johannesburg the VSB got together with Willem Moller of Gereformeerde Blues Band fame and made a demo tape. They were nagged by fans to release it but declined to do so as they felt it to be of inferior quality. "It was all first takes and there were lots of mistakes. Also it was recorded as a tape." Shortly after the tour the band split up.

"Why the split?" I ask, wincing as I take the last revolting sip of tartrazine injected pseudo-orange juice, trying not to look too fondly at the beer still left in Valiant's glass. Why do some people drink so *slowly* and with such apparent detachment? Can't he see my tastebuds are doing the Tanga in protest?

"I suppose the others aren't as serious about a musical career as I am," answers Valiant. I can see he can't understand how anyone who has the potential to make a career of music can throw in the plectrum when the struming gets good. There is, however, no hint of bitterness in his voice, it's 'net een van daai dinge'.

Bass guitarist, Anton L'Amour, has moved to Jo'burg to look for a job. Wickus Lombard, an old school friend of Valiant's, who plays drums was bitten by the travel bug and is planning to make his way to London on the advent of the Wickus World Tour soon.

Valiant says nothing about Francois Smith, the band's "Black Soul brother's" plans for the future. This is not due to any antagonism, Francois' reason is probably as "usual" as the others, it's just typical of Valiant's charming *loskoppigheid*. (How he gets it right is beyond me, but it *is* charming).

"Will we never hear you all play again?" I ask. "Oh, the band will get together again, were all friends," Valiant assures me. "Wickus sums it up very well. He says it all depends on who phones who first."

In fact the phone lines seem to have been buzzing - the VSB plans to get together in Bloemfontein on Febuary 24 and do a short Droomrivier Toer (*Droomriviertoer* is the title of a VSB song) of Bloem, Pretoria and Jo'burg. "That will basically be the Valiant Swart Band together for the last time."

Although he misses the band and the assurance of working together with people he knows well Valiant, who is at present leading jam sessions at The Dros (Yup, the old De Eike days are back!), is full of ideas for the future.

There are scores of songs with English lyrics that haven't hit a microphone because they "don't fit into the VSB bracket" and there are grunge bands to establish, not to mention finding a woman with a good voice to lead a band with Valiant as backing singer. It seems this valiant is raring to go.

Matie Movies

WHISPERS IN THE DARK★★★★

'n Fliek bedoel vir almal wat van rillers hou. Jill Clayburg speel die rol van 'n psigiater. Sy een pasiënt word vermoor en vermoedelik is die moordenaar 'n ander pasiënt. Al die mans wat by die psigiater betrokke raak kom egter ook onder verdenking. I.M

PRELUDE TO A KISS★★

Bedoel vir almal wat 'n goeie verbeelding het. Alec Baldwin en Meg Ryan speel 'n paartjie wat halsoorkop verlief raak en trou. Op die troue soen 'n ou man die bruid en hul persoonlikhede word omgeruil. Die stryd is nou om die regte persoonlikheid by die regte persoon uit te bring. Die dialoog is goed, maar die film is nie oortuigend genoeg nie. Tog is dit goeie afwisseling en ontspannend. I.M

CRAZY IN LOVE★★★

'n Interessante fliek wat 'n blik op die gesinslewe gee. Die uitbeelding van menseverhoudings is baie goed. Vertolking, veral dié van Honora (Gena Rowlands), is puik. Dit handel oor 'n op die oog af, goeie huwelik, tog vernietig jaloesie, verbittering en eensaamheid die goeie verhouding tussen die gesinslede en dit dui net weer op die feilbaarheid van die mens. Dit is 'n stadige prent en nie aksiebelaaid nie, maar dis wel die moeite werd. I.M

THE LOVER★★★★

Sy is die lover wat dit doen uit nuuskierigheid. Hy is die lover wat dit doen uit liefde. Sy is Westers. Hy is Oosters en sy vader kies sy vrou. En die liefde verdra alles, behalwe kultuurverskille. R.H

THE BODYGUARD★★★

Dit is nog 'n storie oor verbode liefde, maar anders as in *The Lover*, blyk die rede nie so duidelik nie. Kevin Costner bly natuurlik een van die voorste akteurs en Whitney Houston het self dalk 'n beter toekoms in die toneelwêreld as in die musiekwêreld. R.H

IZETTE MOSTERT
RYAN HITCHCOCK

GETAWAY TRAVEL HINTS

A timeless placeless West Coast weekend

FOR those who know that they have been jostled by a bakkie-load of beer-breathed, bleary eyed, boozed-up brekers just one time too many, here is your escape route - mapped out and ready to read every Thursday, just in time for the weekend: a regular column which will feature places to flee the oppressive, small-town, sweaty madness of Stellenbosch. This week LIZA STEWART investigates the west coast retreat, Paternoster.

A worthwhile weekend in Paternoster requires a subtle change in attitude: the timelessness and placelessness of the west coast gently lulls you out of your sense of urgency as the hours lapse by. Paternoster is a comfortable 200km from Stellenbosch – that's if you take the shortest route.

But you'll find yourself lured off the car-cluttered main route to experience some of the forgotten backroads, lazily stretching around the hills and sleepy villages. The best way to travel is on the back of a motorbike, swept up in the enormity of sky, endless plains and wind. Paternoster is not a destination in itself - the trip there is equally important - and that's the real pleasure of it.

Apart from this attitude, very little else is needed. A campsight at Tietiesbaai (you'll know why its called that when you get there) which is a nature reserve about 6 km out of Paternoster itself, costs R13,20 out of season and R18,70 in season. The gravel road to the sights is navigable by car and suicide on a road bike - but then again bikes are not permitted in the reserve. The abolution blocks which the sign so reassuringly advertises are nowhere to be seen - so the veld has to suffice. To say the campsight is simple is something of an understatement. There is a makeshift fireplace without a grid and a dustbin. However, this lack of civilisation often deters barbarians with loud car radios, caravans of booze and Erasure.

Warning. Apparently, Tietiesbaai is a bit of a scorpion's nest - in the words of the ranger (a friendly old ex-Matie) , "SCORPIONS! Hundreds of the buggers. They'll bloody kill you."

Besides the unnerving scorpion factor, a tent with a built-in groundsheet is definitely recommended. Even after the sun-lashings of a February day, the temperature drops as suddenly as the wind picks up. Without a jersey, tent, a good fire and a buxom bottle of whiskey you won't escape the jaws of a chilling wind.

A second warning. Though the wind chilled by the cold Atlantic reduces the temperature, the sun remains just as vicious. You don't notice you're burnt until you gaze at your cherry-red face in the mirror and then it's hopelessly too late. So do yourself a favour and smear your face with sunblock before you go into the sun.

For those who prefer travelling light, a small café in Paternoster sells basic provisions, damp firewood (buy plenty of blitz) and has a petrol pump. It stays open until 22:00 every night.

Avid divers will be pleased to know that this is excellent diving territory, especially for crayfish.

And those who cannot repress their bar loitering tendencies, there is a quaint little bar in the Paternoster hotel which sells drinks almost as dirt cheaply as the unfunny jokes on the wall. If you don't feel like insulting yourself, you can have a look at the numerous celebrities such as Sandra Prinsloo, Jan Spies, Brian Mitchell (wow!!) who have autographed the wall.

Photo: WILLEM KEMPEN

But the best thing about Paternoster is discovering its hidden treasures - like basking starkers on a flat rock and looking at the massively empty sky; walking forever on the fynbos hills; peeking at the unassuming little church; watching the gulls and the fishermen; or the full silence as everyone empties their thoughts in the flames of the fire at night.

Never pressured; never urgent. No phonecalls, no CNN, no seminars, no worries - nothing.

Dag in die lewe fotokompetisie

OP 26 Februarie gaan die kampus 'n nuutjie beleef wanneer 'n foto-kompetisie ten bate van USKOR geloods word.

Die kompetisie, getiteld "A day in the life of Stellenbosch", behels dat elke deelnemer gedurende die 24 uur van 26 Februarie 'n film vol foto's neem wat die mense en plekke in en om Stellenbosch vergestalt.

BOEKE BOOKS

Slagplaas van die ydelhede

Deur JOHAN VAN ZYL

BOEK Slagplaas

OUTEUR Koos Prinsloo

UITGEWER Human en Rousseau

MADONNA het as onskuldige klein slet in die vroeë tagtigs weggetrek en geëindig as 'n ikoon. Koos Prinsloo toon merkwaardige ooreenkomste met eersgenoemde. Sedert *Jonkmanskas* (1982) en die omstrede *Die hemel help ons* (1987), speel Prinsloo graag kat en muis met sy lesers. Hy erken ook dat hy lesers wil skok, of, soos hy dit stel, ondergrawe.

Bekkige literatore meen die boek "verskuif die grense van platvloersheid" en is "die ergste vorm van persoonlike verraad".

Slagplaas is fiksie, sê Prinsloo. Maar 'n mens wonder waar hy hoegenaamd die grens tussen fiksie en werklikheid trek, want hier verwar fiksie en werklikheid mekaar, oorspeel mekaar. Die vraag is nou wat die skrywer in die toekoms gaan opdis. Persoonliker kan hy beswaarlik.

In die vyftiental verhale - meestal berigte deurspek met eksplisiete gay seks, gruweldade en politiek - word die leser telkens direk aangespreek. Sommige verhale sal selfs as godslasterlik of pornografies geklassifiseer kan word ("Die poort van hemelse vrede", "PCP", "Slagplaas").

Vier verhale verdien, myns insiens, spesiale vermelding: "Die affair", "Drome is ook wonde" (wat 'n droom oor seksuele omgang met sy pa insluit) en 'n verhaal oor 'n seun se seksuele inisiasie, "Belowe jy sal niemand sê nie". In "Die wond", wenner van De Kat se kortverhaalwedstryd, word vervreemding tussen broer en suster finaal voltrek wanneer sy haar buikwond aan hom wys. Droom- en werklikheidsgegewens vul mekaar vernuftig in hierdie verhaal aan.

Human en Rousseau se dappere publikasie van hierdie mylpaal in die Afrikaanse letterkunde moet bewonder word. Want stry gaan net mooi niks help nie: *Slagplaas* is 'n skitterende meesterstuk.

Laastens, aan sogenaamde "sensitiewe" lesers: wees gewaarsku, hierdie bundel gaan jou op 'n bed vasdruk en gulsig onteer. Maar verskoon tog terselfdertyd - die pad fyndraai toe is laaaank.

The Lure of the Snide Piper

WELL, it's that time of year again when the Snide Piper plays his magic pipe (something to the tune of R10 000 tuition fees) and, after a real song and dance from mommy and daddy and the bank pitching in on a higher and happier note, all the little children, mesmerised by the promise of of a good time, flock at his feet and blindly follow him to his majestic mountain kingdom in the hope of indulging in his world of fairytales and nursery crimes.

But this is a fantasy land with a difference. Firstly, most of the fantasies are censored and secondly, the tails told, though delectable at first, are often twisted, rarely have morals, sag a bit as they get older and usually end unhappily.

Admission fee to this make-believe world (you make the lecturers believe you know something when in actual fact you are clueless on the subject) is a sweet R1150 and an autobank card, cunningly ensuring that only spoilt little Snow Whites are allowed in - the seven dorks-uh-dwarfs are already there - this is a mountain kingdom, remember?

Despite the excitement of carnaval time, the cursing or dooping of the children is a painful and tiresome process in which some dirty *pricks* try to make these vulnerable beauties fall asleep (or are brain-dead at least) forever so that they never argue; never step out of line.

As you can see, not all the stories are happy ones and certainly most of them have been warped. Here, the insular and incestuous Rapunzel Culture voluntarily shut themselves in their impervious ivory tower. The men cultivate beautiful long locks as a symbol of their freedom and lofty ideals, but more appropriately to lure the women to their iniquitous hovels. And when the world outside knocks, they tell it to bugger off.

These are Grimm fairytales indeed. When the bitchy little princess kisses the frog it croaks of AIDS; Humpty Dumpty gets smashed every night and nobody bothers to pick up the pieces; and the bean stalk that grows from the seeds that the old bergie gives Jack takes him so high that instead of seeing chicks being laid he sees geese laying golden eggs - talk about a Freudian slip - not to mention the magic mushrooms that little Alice found on her way to class.

The bitter-sweet stories are just neverending: The beauties become the beasts as the dreaded fat syndrome sets in and the ugly duckling never gets pretty - she just discovers make-up. Cinderella's men are all mice even before the pumpkin hour and most of them carry a disease worse than the plague and Rumplestiltskin teaches the Miller's daughter secrets of inverse alchemy which spins daddy's hard-earned gold into the last straw that breaks his back.

In this world of decadence and debauchery Little read riding hood is a kinky contraceptive and Noddy and Big Ears have a naughty relationship which, speaking politically correctly, shouldn't be frowned upon, but always is anyway. Little Jack Horny has his grubby little finger in every koek and poor Mary keeps on having little lambs by Bo Peep's really *lost* sheep who promptly loses all her marbles as well.

This is Disneyland with Mickey Mouse politics, a few crotchety old ducks in Admin, a couple of fairies, the occasional queen (beauty and the other kind) and some goofballs. And everything is just magic, man. But beware of big Brother. You see, you are only permitted to stay in this wonderland for a few years until you grow up - and if you don't become Responsible (definitive capital R), he'll kick you out on your backside.

Then eventually (if you survive the trials of this hellish paradise), Tinkerbell waves the magic wand over your head, gives you a degree and sentences you to a life of suburbia.

Disneyland disappears. Dismalland appears. Time to chop off your locks, Rapunzel, and open the door to the real world.

Striptease

Liza Stewart

To be or not to be

y JUNE HITCHCOCK and NICHOLA MEYER

SO you thought drama was a oupie thing since day one? The uth is, in fact, that the drama stunts started off quite sane, with a story including illustrious names ich as Hans Endler, Leonard Nottt, Sister Mary Hyacinth Skene id Professor Engelen.

Never heard of them? You should ing out in De Akker more often. ese are a few of the people that aped the body of the H.B. Thom eatre to such an extent that even athaniel feels okay about discussg the size of his, um, derriere on age.

To know more about this drama- "tail", we return to 1910, with the igin of drama evolving from Mr otcott's weekly "elocution" classes ectic timetable!?!). The first drama oduced on stage was "Bells" (Emil rckmann), put on at the conservarium.

Skipping a decade of more riveting plays, we find Professor Endler, the twenties, developing a section r speech, elocution and acting, ith (among others) the vivacious ish Roman Catholic Sister Mary (a al Sister Act). Under her tuition ocution became popular, and more ople enjoyed the ecstacy of listeng to a six-hundred-and-thirty-lineven-page Coleridge poem. In 1935 e first three year diploma in eech exam was written and, let us ssume, passed.

1942 brought Miss Marguerite de Villiers, a lecturer in (yawn) speech, elocution and acting. Ex-first-year B.Comm. students flocked to her classes and ever since then a formal production has been staged every year.

Somewhere between 1948 and 1960 a Mr Mohr ran into some problems with teaching English elocution to the Afrikaans crowd. However, he doggedly proceeded to keep drama exciting by inspiring imagination and creativity. Thus the first complete production in a theatre style called "Circle Style" (no, I don't know what it means either!) came to life in "Boy with a cart" (Christopher Fry).

Now the plot thickens... Everyone began producing like crazy in order to impress the writers of "Loving" one day. Even the students were motivated! They had the opportunity in 1949 to take (snore) speech, elocution and acting as a B.A. subject.

Professor H.B. Thom got brave and introduced Drama as a fully-fledged faculty. There was a prop-change in the Chemistry building and the scene opened on students experimenting with plays in ex-labs. The first drama faculty building was built in 1965. Even the central toilet facilities were demolished for this better end result. On 7 October 1966 the new H.B. Thom theatre was initiated with the performance of "Faust" (Goethe). After that a horde of Drama department heads came and went and then (drumroll...), at last (drumroll...), Herman Pretorius orchestrated the institution of two courses, the three-year B.A. degree with Drama as major, and a four-year B.Dram. degree.

That's the sweet and short of it. Now for the encore!!

So you thought drama was a groupie thing since day one? The truth is, in fact, that it started off quite sane...

Cowboy Junkies, Truth-finders

MUSIEK

ALBUM BLACKEYED MAN

ARTIST Cowboy Junkies

By JEAN JORDAAN

THE Cowboy Junkies have grown steadily since *Whites off earth now* when they were just a white Toronto band guiltily doing blues and cover versions. With every album, the dead-cool stance epitomized in their take of *Sweet Jane* has been highlighted less, to make room for more complexity, more everyday humanity.

This could be seen on *Caution Horses*, their previous album, in longer songs that had less singles appeal, but with lyrics that hit all the harder for their down-to-earth honesty. This made them grow on one, mesmerising with the understatement of Robert Frost's poetry. Also, the very fact that the songs were less hook-based made them more durable, more likely to meld to a unity where the song, rather than the riff, informs the whole.

With *Blackeyed Man*, their fourth album, the timidity of the boldness that's characterized them up to now largely drops away. There seems to be less distance between them and the music - as if Margot Timmins is no longer dreaming her voice, but has woken up, to take control of a band that packs considerable power behind its intimidating restraint. For the first time she sings full-throated, shifting the accent from the pain of recollection, wistful pastness, to immediate involvement in the song.

Instrumentally they have also expanded, adding occasional brass and piano to their original guitar, bass, harmonica sound. The lyrics still almost cruelly seek the poignant and crucial in everyday life, still explore the deep darkness that exterior plainness can mask. A beautiful example is, when a girl is questioned in *Blackeyed Man*, she answers: 'Yes he did things to me ... things of which I dream of still', without admitting to either nightmare or fantasy - leaving both possibilities open.

Sunset jazz soothes students

y LEIGH-ANNE GOULDING

he Twilight Concert at the Oude ibertas Amphitheatre proved to be e perfect antidote to a week of enzied Rag parties, house-warmgs and emotional reunions after e three month break. The rolling reen lawns were littered with ooler-bags, blankets and bodies as e sun sank slowly behind the ountains and the saxaphone eased way the bruises of a week of partyg.

The Oude Libertas Amphitheatre orms part of the Stellenbosch armer's Winery Oude Libertas eatre just outside Stellenbosch. he theatre presents a varied proramme throughout the Summer eason (4 December -13 March). The almy summer evenings provide the erfect backdrop for ballet, Shakepeare, contemporary music, jazz nd opera. Tickets for most perforances range between R8 and R24 nd free wine is served during the terval.

The Twilight Concerts take place on Sunday evenings. The price (R2,00) suits the student pocket and entitles one to sprawl on the lawns just behind the complex, listen to the music and contemplate the sunset. The V.I.Ps (i.e those willing to pay R8,OO for a seat and possessing enough endurance to remain upright for the performance) are accomodated inside the amphitheatre.

The Valentine's Day concert featured Jazz Cyclone -"five of South Africa's leading jazz musicians in a whirlwind of funky rhythms." The lawns were teeming with a bewildering cross-section of humanity: families with kids crawling in and out of picnic baskets(an exasperated parent auctioned his wailing offspring for R5,00), couples enjoying romantic sundowners, and typical floppy-hatted "braaivleis" types clutching castles. Squirrels were involved in amorous Valentine's Day chasing games in the leafy oak boughs. A white tablecloth complete with crystal plates and salmon slices contrasted sharply with the neighbouring picnickers, who contentedly munched their way through mountains of res sandwiches and cheap red wine. The serious jazz lovers looked solemn and tapped their feet in the correct places, while the not-so-serious soaked up the atmosphere and the wine and passed occasional comments like "Haven't they finished warming-up yet?" halfway through the performance. The Oude Libertas Amphitheatre offers culture Stellenbosch-style. The setting is beautiful - white buildings, shady oak trees and sweeping views of the sun setting over the vineyards and pink mountains. There are not many places where one is able to collapse on a blanket and contemplate the sunlight filtering through the oak leaves to the accompaniment of top class entertainment.

The final Twilight concert takes place on 28 February. It features the S.A.C.S Concert band playing "a feast of music ranging from symphonic to jazz and pop". Don't miss it! (Other attractions are featured on Kampuskalendar.)

Promosie: Neethlingshof Landgoed

Neethlingshof besoek werd

GASTRONOMIE

Deur WILLEM KEMPEN

STUDENTE besoek wynplase gewoonlik Vrydagmiddae ná klas in die hoop om so veel as moontlik wyn vir so min moontlik geld in hulle kele af te spoel. Gevolglik moet hulle só behandel word dat hulle nie aanstoot neem en die meubels begin rondgooi nie, maar ook nie té lank wil bly en ander, meer winsgewende klante afskrik nie.

As jy jou al in dié soort houding vasgeloop het, besoek 'n slag Neethlingshof Landgoed, sowat vier kilometer vanaf Stellenbosch op die Polkadraaipad.

Die nuwe bestuurder van die landgoed, Brandon Lourens, voel daar is 'n groot groep studente wat wel meer ernstig is oor wynproe, en vir dié rede moedig hy graag studente aan om Neethlingshof te besoek.

'n Besoek aan die wynkelder toon duidelik dat geen koste ontsien is nie. Feitlik die hele wynmaakproses is gerekenariseerd en die kelder is volgens mnr Lourens een van die modernste ter wêreld.

Neethlingshof bied 'n wye verskeidenheid van gehalte-wyne, gemaak onder die toesig van een van die wêreld se voorste wynmakers, Günther Brözel, voorheen van Nederburg.

Die pryse is aan die hoë kant, maar beslis nie te duur as 'n mens die deurgaans hoë gehalte daarvan in aanmerking neem nie. Pryse wissel vanaf R12.00 vir 'n bottel (750ml) 1991 Kaapse Riesling tot R30.00 (375ml) vir die twee edel-laatoes wyne, die Weisser Riesling en die Sauvignon Blanc. Albei is egte Botritiswyne. Proe beslis die Neethlingshof Gewürztraminer 1991 (R14.00) en die Chardonnay (R23.00).

Wyne onder die handelsname van Neethlingshof se twee susterplase, Stellenzicht en Bergendal, is meer bekostigbaar met pryse vanaf sowat R8.00 'n bottel. As jy soek na 'n goeie wyn wat jy in nywerheidshoeveelhede kan koop én drink, is die Stellenzicht Fragrance (R9.50) dalk die antwoord.

Wynproe kos R6.50, waarvoor vyf wyne geproe kan word en 'n proeglas is by die prys ingesluit. Die proesentrum is op weeksdae tot 17:00 en Saterdae vanaf 10:00 tot 16:00 oop.

KAMPUSKALENDER

TEATER

BAXTER

Feb 18 - 6 Maart: Neurotica - Aangebied deur CAPAB Drama.
Die drama handel oor neuroses en hoe dit manifesteer word. 'n Voorskou met afslagpryse op 17 Februarie.
Begin 1 Maart: The BFG (big friendly giant) deur Roald Dahl. Dit is 'n verbeeldingsvlug na 'n verstote reus wat "human beans" beskerm. Die hoofrol word deur Tobie Cronje vertolk.

THEATRE ON THE BAY

27 Februarie: Pieter Toerien Productions bied aan: "A Touch of Webber, a taste of Rice" met treffers van Andrew Lloyd Webber en Tim Rice, onder andere Joseph, Phantom en Aspects of Love.

DOCK ROAD THEATRE

Begin 16 Februarie: SIN deur Theatre of Africa.
'n Komiese riller met Mynie Grove, wat haar teater-debut maak, in een van die hoofrolle.

VICTORIA THEATRE

Di - Sa 7:30 en So 4:30 "The Good old days" met Delia Sainsbury.

HB THOM TEATER

22 Februarie: Koos Kombuis se "Eendrag maakt Bach" - Kabaret, Klassieke Kitaar en angst. R3 vir studente en R5 vir mense.

MUSIEK

KAAPSE SIMFONIE-ORKES

19 Februarie: Moessorgski, Tsjaikovski and Dvorak.
18 Februarie 20:00: Met dirigent Janos Kulka
en werke van Tsaikowski en Dvorák
28 Februarie 20:00: met dirigent Janos Kulka, Solis Jérôme Simonpoli en werke van Mozart en Haydn
26-27 Februarie: More Stars From the Opera - gunsteling arias en ensembles uit bekende operas begelei deur die Universiteit van Stellenbosch se Simfonie-orkes.
Februarie 28: Sacs Concert Band - 'n fees van musiek oor 'n wye spektrum van simfonie tot jazz en pop.
12-13 Maart: Requiem – Andrew Lloyd Webber se gewilde hedendaagse requiem.

BAXTER

Begin 15 Februarie:"Sticky fingers" onthou die Rolling Stones
se Rock-en-Roll dae. Nog 'n meesterstuk van die regisseur van Station 70, Fred Abrahamse.

ENDLER

17 Februarie 20:00: Russiese pianiste Tatiana Sjebonowa
en Poolse pianis Jaroslaw Drzewicki met ander kunstenaars. Werke van Mozart, Chopin, Schumann en Saint Saëns.
26 Februarie: Oliver Jones - Canadian Jazz kunstenaar. Bekend as "Jazz's greatest gift from Canada since Oscar Petersen.

NICO MALAN

Tot 27 Februarie: Kismet deur Forrest en Wright. 'n Arabiese nag met van Rooyen, Pelham, Allen, Downes, Stolz en Grenville.
22, 23, 24 Februarie: Red Army Choir and Essemble

VOORUITSKOU
Die Nico Malan bied vanjaar 'n fees van blyspele aan onder andere Oklahoma,
Carmen Jones, Once on this Island en Street Scene. Hou Kalender dop vir datums. Die eens verbode "Hair" sal deur KRUIK Opera uitgevoer word vanaf 16 Mei.

DIE DROS

Valiant Swart op vrydae.

KUNS

SANLAM GALLERY

Tot 26 Februarie: Grafiese werk van Mark Dixon, onder andere gekleurde houtsneewerke.

SOUTH AFRICAN

Tot 20 Februarie: "Sign of the times" 'n Uitstalling van Alexander Podlashuc

ASSOCIATION OF ARTS

28 Februarie: Kunstenaars is Robert Slingsby, Bester en Jones. Olie- en akrielwerk word vertoon.

ATLANTIC ART GALLERY

15-28 Februarie: *Company of strangers; Unforgiven; Lawnmower Ma... Pixote; Valmont; Rush; Windprints; Colonel Redl*

FILMS

LABIA

15-28 Februarie: *La Discrete; Europ... Europa; Naked Lunch; The Musi... Teacher; Rozencrantz and Guilden... stern are Dead; Leaving Normal; Th... Double Life of Veronique; Men.*

DANS

3-6 Maart: Free Flight Dance Com... pany - talentvolle dansgroep met o... windende dans in 'n eiesoortige m... derne styl.

Neethlingshof Estate (Edms) Bpk. (Pty) Ltd
(Reg. no. 68/00324/07)

Tel. (02231) 98988
Faks. (02231) 98941
(02231) 98975

POSBUS 104
STELLENBOSCH
7599

PALM TERRACE RESTAURANT

Studentefunksie?

Maak dit 'n bietjie anders en hou dit op Neethlingshof, omring deur die pragtige wingerde op dié landgoed . . .

Nee, dis nie so duur as wat jy mag dink nie. Ons is oortuig jy sal aangenaam verras wees met die spesiale tariewe wat ons vir uitgesoekte studentegroepe aanbied.

Ons het 'n nuwe en dinamiese jong bestuurspan wat bereid is om te onderhandel oor spesiale tariewe vir enige funksie: Huisdanse, jaareind-dinees, sportfunksies, ensovoorts.

Omdat ons verstaan dat jy dalk 'n beperkte begroting tot jou beskikking het, doen ons ekstra moeite om jóú funksie spesiaal te maak én steeds 'n billike tarief te vra. Kom bespreek gerus jou behoeftes met Neethlingshof se nuwe bestuurder, **Brandon Lourens.**

Ons sien daarna uit om jou te ontmoet!

Coetzenburg APTEEK

Pleinstraat 65 Plein Street
STELLENBOSCH

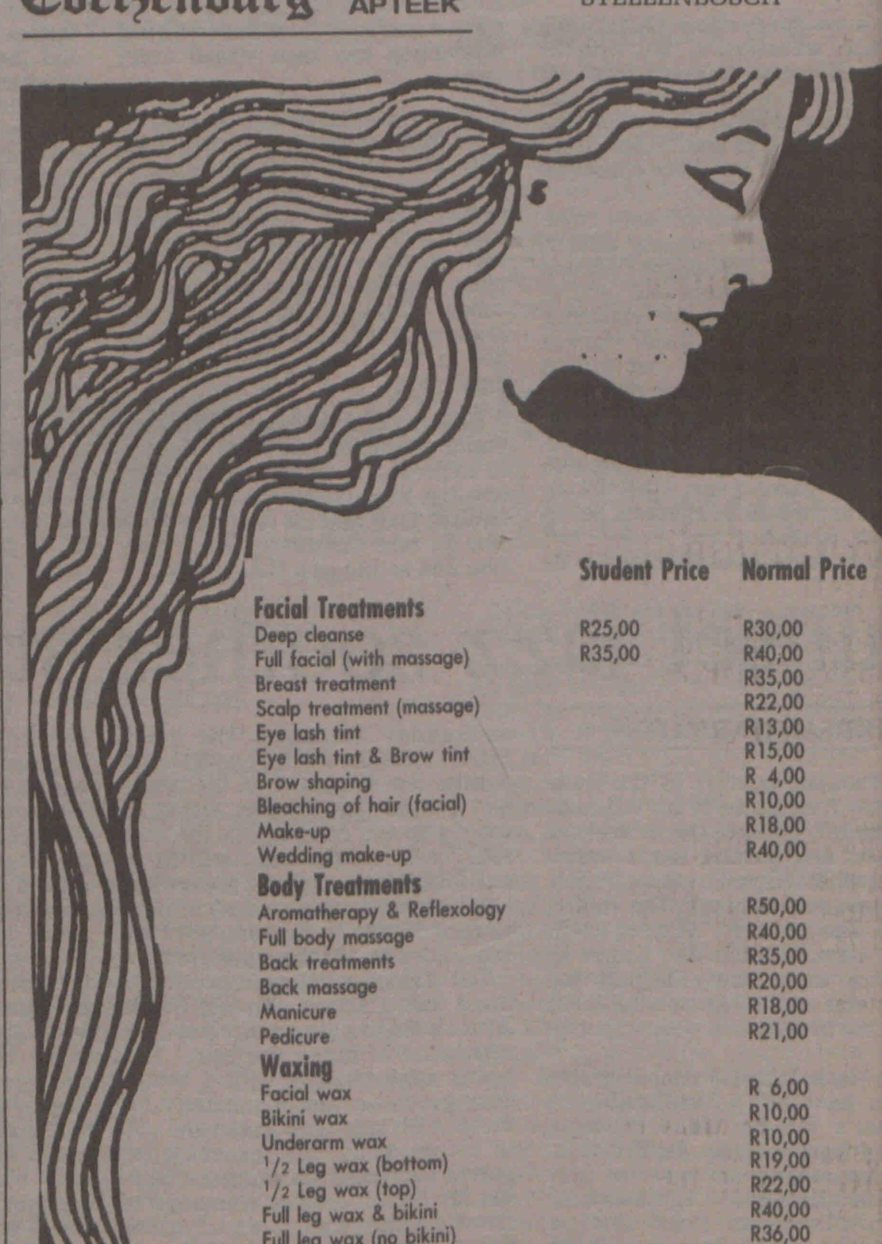

	Student Price	Normal Price
Facial Treatments		
Deep cleanse	R25,00	R30,00
Full facial (with massage)	R35,00	R40,00
Breast treatment		R35,00
Scalp treatment (massage)		R22,00
Eye lash tint		R13,00
Eye lash tint & Brow tint		R15,00
Brow shaping		R 4,00
Bleaching of hair (facial)		R10,00
Make-up		R18,00
Wedding make-up		R40,00
Body Treatments		
Aromatherapy & Reflexology		R50,00
Full body massage		R40,00
Back treatments		R35,00
Back massage		R20,00
Manicure		R18,00
Pedicure		R21,00
Waxing		
Facial wax		R 6,00
Bikini wax		R10,00
Underarm wax		R10,00
1/2 Leg wax (bottom)		R19,00
1/2 Leg wax (top)		R22,00
Full leg wax & bikini		R40,00
Full leg wax (no bikini)		R36,00

Sekere behandelings gratis met facial
Belangstellendes kan Debi by Coetzenburg Apteek Kontak
Tel.: (02231) 70018

BRIEWE

Enigeen kan 'n brief aan Die Matie rig. Die adres is: Die Redakteur, Die Matie, LSS, Victoriastraat, Stellenbosch, of dit kan in die posbus in die Loopgang gepos word. Die redakteur behou die reg voor om die plasing van stof te weier, of om dit vir publikasie aan te pas.

Dronkenskap in dooptyd begin van teistering

M. van Niekerk, Paradyskloof skryf:

'n VERSLAG wat in 1991 deur die Universiteit van Kaapstad gepubliseer is, na aanleiding van die ondersoek na seksuele teistering op hul kampus, het verskeie interessante feite aan die lig gebring.

Daar is onder andere aangetoon dat 45 persent van alle eerstejaars binne 'n maand op kampus een of ander vorm van seksuele teistering (byvoorbeeld wolwefluite, blatant ongevraagde opmerkings en uitnodigings en vatterigheid) ervaar. Die meeste hiervan is ervaar deur vroue tydens oriëntasieweek en georganiseerde kampusaktiwiteite.

Verder is bevind die gebruik van alkohol 'n groot rol gespeel het, ten spyte van die feit dat die gebruik van alkohol voor middagetes verbode is. Alhoewel soortgelyke navorsing op ons kampus nog nie voltooi is nie, is daar min rede om te glo dat daar hier enige verskil sal wees.

Soos honderde ander het ek Donderdagaand na die vensterversierings gaan kyk. Dit was soos gewoonlik 'n baie besonderse ervaring. Die HK's en eerstejaars moet werklik gelukgewens word met die resultaat van al hulle tyd en moeite.

Die voorkoms van seksuele teistering is egter 'n bron van groot kommer. Alhoewel nie uitsluitlik nie, was die oorsprong hiervan dronk mans. Verder het veral eerstejaars angswekkende verhale vertel van hul ervarings met dronk seniors tydens ander oriëntasie-aktiwiteite.

Die vraag ontstaan nou waarom die universiteitsowerhede so openlik die misbruik van alkohol ignoreer. Indien hulle ernstig is oor die veilige oriëntasie van eerstejaars en veral die vrouestudente, behoort strenger beheer oor die gebruik van alkohol tog ooglopend die heel eerste maatreël te wees. So byvoorbeeld kan die koop en openlike gebruik van alkohol tydens vensterversierings verbied word en die landswette hiermee toegepas word.

Die owerhede behoort ook sosiale geleenthede tydens oriëntasie (soos sokkies) onverwag te besoek en beheer uit te oefen oor seniors wat, hetsy onder die invloed van alkohol of sober, studente intimideer en teister. Die algemene passiwiteit van die owerhede, met 'n skynbaar oordrewe vertroue in die seniors en HK's, is nie aanvaarbaar nie.

Ten slotte voel ek dat alle HK-lede die verantwoordelikheid het teenoor eerstejaars om laasgenoemde nie as seksobjekte tydens vensterversierings en karnaval te gebruik nie. Baie min van die eerstejaars het gelukkig gelyk om in jazz-suits, leotards en bikini's voor honderde mense te loop, terwyl mans hulle kwylend op en af staar en kliphard opmerkings oor die "mooi lywe" maak.

Ek weet dat baie vroulike eerstejaars self nie enige beswaar hierteen sal hê nie en dat ek self 'n paar jaar gelede 'n brief soos hierdie as preuts en pretbederwend sou afmaak. My persoonlike ervarings van seksuele teistering en toenemende bewuswording van die dramatiese effek daarvan op mense se lewens, het my oortuig van die erns van die saak. Wat vir sommige lyk na onskuldige studentepret is vir ander 'n pynlike en vernederende ervaring - iets wat die universiteit nie langer kan ignoreer nie.

Hoofredaksie

HOOFREDAKTEUR: Melissa Fourie, Brandwachtstr 3, tel 6063
ASSISTENT-HOOFREDAKTEURS: Marius Visser, Papegaaistraat 14, tel 4962; Willem Kempen, Colignystr 8, tel 79231
BESTUURSHOOF: Aansoeke word ingewag
ADVERTENSIEBESTUURDER: Aansoeke word ingewag
Assistent-advertensiebestuurders: Aansoeke word ingewag
Hoof-fotograaf: Aansoeke word ingewag
ASSISTENT-FOTOGRAAF: Pieter Malan, Libertas 14, tel 76595
NUUSREDAKTEUR: Sybrandus Adema, Pikkewynstraat 3, tel 74255
Nuus-subredakteurs: Gideon le Grange, Hombré, tel 2808; Marius de Jager, Parkhof 1, tel 78305
AKTUEELREDAKTEUR: Botha Kruger, Papegaaistr 14, tel 4962
Aktueel-subredakteurs: Phillippa Barnard, Nuwerus 9, tel 78789; aansoeke vir 'n tweede subredakteur word ingewag
INTERKAMPUSREDAKTEUR: Sue Blaine, Kleine Katryn, tel 6526
Interkampus-subredakteur: Marelize Görgens, Harmonie, tel 3718
BRIEWE & MENINGS-REDAKTEUR: Aansoeke word ingewag
DAG-EN-NAG-REDAKTEUR: Liza Stewart, Rattray, tel 72029
Dag-en-Nag-subredakteur: Leigh-Anne Goulding, ; aansoeke vir 'n tweede subredakteur word ingewag
SPORTREDAKTEUR: Jean Nortje, Huis van Riebeeck, tel 832123
Sport-subredakteur: Pippa Schoeman, Hys Mys, Murraystraat 1, tel 6535; aansoeke vir 'n tweede subredakteur word ingewag.

KAMPUSMENINGS

Wat sou jy doen indien jy vir 'n jaar lank Rektor van die Universiteit moes wees?

Deur ANNA-RETHA KRIEL, DANIE STEENKAMP en ESMÉ SCHMITT

Daniël Erasmus
Ek sou uit die Broederbond bedank
JW Stodart
Ek sou probeer om meer studentemenings by studentebelange betrokke te kry. Daar is ook te veel geheimhouding.
Christoph Holzapfel
Ek sou beter dienste lewer aan mense wat nie weet wat hulle wil swot nie. Die groot hoeveelheid studente wat opskop veroorsaak moeite. Daar moet meer volledige voorligting wees.
Michael Lyster
Ek sou soveel geld moontlik verduister.
Blair Ludbrook
I'd take the students' ideas more into account.
Marius van Tonder
Ek sou 'n pub in elke klas sit.
Sanmari Nel
Ek sou probeer om nie net 'n nice guy te wees nie, want hulle kom tweede.
Jeanette Meiring
Ek weet nie. Ek is 'n eerstejaar. Alles is nog te deurmekaar.
Maryke Agenbach
Ek sou lockers in die loopgang gesit het vir die privaatstudente in plaas van 'n loopbrug tussen Admin en die Carnegie.
Pieter van Riet
Op 'n baie lang vakansie gaan
Diwal Banda
Ek sou saam met hom gaan.
Jarnet Wagenstroom
Ek sou heeldag krieket speel.
Roswetha de Wet
Ek sou vakansie gee vir die hele jaar.
Liesel Malherbe
Ek sou die Neelsie red.
Flipsje Kooi
Mal gaan!
Pieter de Waard
Die Neelsie opknap.
Andrew de Paol
Jis, ek weet nie.
Maz McCliland
I'll invite the Statepresident and the Queen to tea.
Christo Joubert en Heine Streicher
Vrydae afgee en drank definitief verbied.
Natasha Steyn
Meer klasvrye dae gee sodat dit nie vir studente soos ek nodig sal wees om klasse te bank nie.
Jaco van Niekerk
Nie soveel geld bestee aan die Lost City vir registrasie - doeleindes nie.
Clinton Osborne
Ek sal meer afdae gee.
Eastwood Loftus
Ek sou die campaign verander van Don't drink and drive na Just don't drink.
Martin Brand
Ek sou klas gee.
Lucille Morgan
Ons sal maar moet wag en sien!
Samuel Venter
Ek sal meer prakties wees.
James Farquharson
Wow, what a dream! I'd burn down Admin.
Johan van der Merwe
Ek sou die vervangingskoste van studentekaarte asook die koste om uitslae te kry verminder het.
Marcia Venter
Ek sou inkomtye afskaf, koshuiskos verbeter en vriendeliker Neelsie-personeel aanstel.
Justin Rohloff
Ek sou partytjie hou vir al die sekretaresses.
Frikkie Erasmus
Ek sou die partytjie reël.
Clive Arries
Ek sou al die pryse in die kafeteria verlaag.
Tracey von Hacht
I'd make Ros vise-Rector.
Ros Barbour
I'd remove all the Broederbonders and make every second day a public holiday.
Ulrike Schoeman
I'd either ban the SRC or ensure a more effective SRC.

MAZ McCLILLAND

HEINE STREICHER

PIETER VAN RIET

TRACEY VON HACHT

Edrich
Stellenbosch
EXPRESS PHOTO
1 Hour Photo Service
• DEVELOPING
• PRINTING
• ENLARGEMENT
Best Quality – Best Prices
EDRICH MEWS SHOPPING HOURS: Mon – Fri 08:30 –17:30
34 RYNEVELD STREET, STELLENBOSCH Sat 08:30 –12:30
Tel: (02231) 71137 Fax: (02231) 98922

Nuwe karnaval-koers

Deur DANIE STEENKAMP

VERSKEIE interessante projekte word vanjaar regoor die land deur die verskillende universiteite se karnavalkomitees gereël om fondsinsameling aan te help.

Die Universiteit van Kaapstad (UK) sal op 4 Maart 'n toutrek wêreldrekord probeer opstel. Daar sal gepoog word om die wêreldrekord vir die meeste persone op een slag aan 'n toutrekwedstryd deelneem, te verbeter. Mnr Dave Geral, lid van die UK-karnavalkomitee, het 'n voorlopige teiken van 'n paar honderd mense daar gestel om die rekord te kan verbeter.

Die UK-karnavalkomitee is baie nou verbind is met die organisasie Shawco – die UK ekwivalent van die Universiteit van Stellenbosch se Klinieke Organisasie (Uskor). Hierdie jaar vier Shawco hulle vyftigste bestaansjaar en die UK-karnavalkomitee sal op 24 Februarie die woorde "SHAWCO 50" met ongeveer 'n duisend mense uitspel.

Rhodes se vlotoptog sal vanjaar 'n ander vorm aanneem. Weens teenkanting van die stadsraad oor beweerde wangedrag van studente by verlede jaar se vlotoptog mag die prosessie hierdie jaar nie deur Grahamstad se strate beweeg nie. Nou sal die vlotte slegs oor die kampus beweeg en op Great Field eindig. Tans probeer die karnavalkomitee om toestemming te verkry vir die wenvlot om na die optog deur die strate te ry.

Die Universiteit van die Witwatersrand (Wits) het onlangs 'n botsingsnabootser gebruik as deel van hulle Buddy veldtog. Hierdie toestel, wat hulle by die Suid-Afrikaanse buro van Standaarde (SABS) geleen het, maak dit moontlik om 'n nagebootste botsing van 30 km/h te ervaar. Die botsingsnabootser is by 'n kampus bierfees opgestel. Volgens Me Kate Busschau, wat in beheer van die Buddy veldtog is, het die blaaspypie by dié bierfees meer aftrek as die simuleerder gekry. Sy sê verder dat verskeie studente 'n bier gedrink het, in die pypie kom blaas het, weer 'n bier gedrink het en weer in die pypie kom blaas het, net omdat dit so 'n groot impak op hulle gemaak het. Die Buddy veldtog is daarop gemik om drink-en-bestuur te bestry en nie om mense te laat ophou drink nie.

Op eie bodem het Goldfields in samewerking met Aristea en Pieke vir die eerste keer betrokke geraak by die Matie-karnavalkomitee se bedrywighede. Hierdie betrokkenheid volg na 'n lang aanloop van gesprek wat deur beide instansies aangemoedig is.

'n Dagboek, wat as die Matie Memo bekend staan, sal eersdaags deur die karnavalkomitee gepubliseer word. Hierdie dagboek, van A5-grootte, bevat inligting oor relevante datums en telefoonnommers wat vir studente belangrik is. Verder is daar strokiesprente, plek vir daaglikse inskrywings en inligting oor sosiale aangeleenthede in die dagboek vervat.

Verskeie ander nuwe projekte sal vanjaar aangepak word, waaronder 'n wynfees, waarby omliggende wynplase en universiteitskoshuise betrokke is.

Last Saturday, hordes of Simonsberg savages and other colourful first years raided the streets, rattling tins in hand, to raise money for USKOR. Hundreds of Boschbewooners flocked to the streets to watch the procession of floats and makes their contribution. Photo: JULIAN KRÜGER, FOTOFAST

KAMPUSFLITSE

Herstelwerk gedoen aan UOVS kafeteria

STELLENBOSCH is nie die enigste universiteit wat 'n nuwe kafeteria beplan nie. Die Universiteit van die Oranje Vrystaat (UOVS) beplan om 'n bedrag van omtrent R1,2 miljoen te spandeer en die ou kafeteria en studente-sitkamer in 'n sentrum te omskep.

Die nuwe kompleks sal onder meer 'n verbeterde kafeteria, 'n braairestaurant, 'n kuier- en dansplek met 'n kroeg, 'n roomysstalletjie en 'n biertuin bied.

Mnr Pierre Reyneke, bestuurder van die nuwe braairestaurant, sê dat dit spoedig vir studente onnodig sal wees om die kampus te verlaat op soek na kuier- of eetplekke en dat die kafeteria tot laat elke aand oop sal wees. Hy het verder gesê dat die braairestaurant se pryse laer as die van sy naaste mededingers sal wees.

Mnr Barry Wolmarans, wie in beheer van die kroeg en dansplek sal wees, het aan *Irawa*, UOVS se studentekoerant, gesê dat hoewel lede van die publiek ook by dié plekke toegelaat gaan word, hulle teenwoordigheid nooit vir studente 'n nadeel sal word nie.

Mnr Wolmarans was opgewonde oor die musiekgroep wat op 'n permanente basis by die kuier- en dansplek sal optree. Die groep, *Mellow and Jive*, is baie gewild. Hulle het 'n naam vir hulself by die Pig & Whistle in Kaapstad, toe dit nog oop was, gemaak. Die groep besit ook karaoketoerusting.

Rhodes gives Education studentsa choice

RHODES UNIVERSITY'S Linguistics and English Language course has finally been accepted as a teaching credit by the Department of National Education.

Professor Vivian de Klerk, head of the English Department at Rhodes, told *The Weekly Mail* that the decision came after "over a decade of applications" by Rhodes and recognised an "unique combination of theory and applied linguistics" offered at the university.

Prof de Klerk said prospective English teachers would now be able to major in either English Literature or Linguistics and English Language at the university.

"With recent changes in the political and educational structure of our country, teachers of English will increasingly need an indepth knowledge of how language operates and how best to teach certain aspects of language," she said.

Black English teachers had, in the past, not been given the necessary background to face the challenges of teaching English to second language scholars, said Prof de Klerk.

"We hope that this decision will remedy the shortage of English language specialists, as opposed to specialists in literature, as English steadily gains ground as the language of wider communication between South Africans of different language backgrounds," she added. (*The Weekly Mail*).

R1 000 for best student journalist

THE WEEKLY MAIL and the South African Students Press Union (Saspu) have launched an annual award for campus media that will reward excellence in student journalism. Student journalists working on newspapers and radio stations at universities affiliated to Saspu are invited to submit portfolios of work in six group and individual categories:

*Best Student Newspaper
*Best Design for a Student Newspaper
*Student Journalist of the Year
*Student Photographer of the Year
*Best Student Radio Station Award
*Student Broadcaster of the Year

Apart from the cash prizes of R1 000 in each individual category, winners of the individual awards will receive paid vacation employment with *The Weekly Mail* during the July holidays.

A judging panel comprised of editors, media academics and senior broadcasters is being finalised.

Full details of the awards and application forms will be circulated to Saspu offices throughout the country in March and material produced from September 1992 to July 1993 will be eligable for entry. The awards for 1993 will be held at the annual Saspu congress in November.

For further information contact Tessa at (011) 334-2400 before 1pm.

Hosts Louis & Lindie

FISH & CHIPS SKIPPERS

Purdon Gilmour Building
Cnr Dorp & Louw Streets
Stellenbosch
Tel: (02231) 79550

"The wait is long gone. The taste is never forgotten." We cook to order!

South Africa's fastest growing traditional English fish and chips franchise for take-aways and casual dining is now in Stellenbosch!

Specialising in all seafoods and Wharfside chicken

Hours: 11 a.m. till late

DE VOS REINAERT

SPYS & DRANK
(H/v Hofmeyr- en Macdonaldstraat, oorkant Minerva)

WELKOM ALLE NUWE MATIES!

• VARSBEREIDE KITSGEREGTE
• SLAAIE EN GESONDHEIDSBROODJIES MET VERSKILLENDE VULSELS
• YSKOUE KOELDRANK EN WARM FILTERKOFFIE
• PIZZAS (vanaf 17:00)
• GEKOOKTE MIDDAGETES:
Weeksdae 12:00 – 14:00
(Verkieslik besprekings - R7,50; R500 per semester)

Vriendelikheid en gehalte teen bekostigbare pryse:

Bespreek u spysenieringsbehoeftes met Yvonne Smith of Danie Kritzinger.

Tel. 4184

REMEMBER / ONTHOU
CALEDON
BIER EN BROODFEES
12 – 13 MARCH / MAART 1993
VATBIER – ROFSTOEI – KOS
CONTACT / KONTAK TIZZIE 0281-21511

FOTOKOMPETISIE
Vrydag 26 Februarie 1993

A day in the life of
Stellenbosch

Wonderlike pryse op die spel!!

insluitende

Chinon Genesis IV kamera & Vakansies by Protea Hotels
ook verrassingspryse vir gelukkige deelnemers

Opbrengs gaan na Stellenbosch Universiteitse Karnavalkomitee
Geborg deur: FOTOFAST, FOTO IMAGE en AGFA

Inskryfvorms te kry by

FOTOFAST, Trust Bank-sentrum, Andringastraat
en ***FOTO IMAGE,*** De Wet-sentrum
vanaf 24 Februarie
en
Neelsie Loopgang
en voor die Stadsaal
op 26 Februarie

NOTHING ESCAPES AGFA FILM

AGFA Agfa

Maties skitter op Coetzenburg

Elana Meyer het Maandagaand op Coetzenburg met Zola Pieterse afgereken en 'n nuwe WP-rekord opgestel.

Deur BARBARA MEYER

DIE Boland Bank internasionale atletiekbyeenkoms het Maandagaand op Coetzenburg in heerlike koel weersomstandighede plaasgevind. Die hoogtepunt van die aand was sekerlik die 3 000m vir mans én vir vroue, waar die twee Maties, Elana Meyer en Johan Landsman, skoonskip gemaak het.

Elana het die 3 000m vir vroue gewen in 'n tyd van 8:51,65, wat 'n nuwe WP-rekord is. Ná haar, in die tweede plek, was Zola Pieterse. Dit was die eerste keer in amper twee jaar dat Elana en Zola weer teen mekaar deelgeneem het. Dit was albei se eerste wedloop van die seisoen en het gedien as voorbereiding vir die wêreld-landloopkampioenskappe oor ses weke.

In die 3 000m vir mans het die Matie Johan Landsman gewen met 'n tyd van 7:49,57, tweede was Meschach Dandane van Score en derde oor die wenstreep was die atleet van Kenia, Julius Kariuki. Dit was 'n taktiese wedloop waar Landsman eers die voortou geneem het met net 250m oor na die wenstreep. In 'n onderhoud met Landsman na die wedloop het hy gesê dat hy nie volgens sy wedloopbeplanning gehardloop het nie. Hy het vyf sekondes verloor op twee van die middelrondtes, en hy was teleurgesteld met sy tyd. Landsman is op die oomblik besig met voorbereiding vir die Europese seisoen wat gedurende Mei in aanvang neem.

Die teleurstelling van die aand was waarskynlik die paalspring vir mans waar Ockert Brits nie ko[...] slaag op 'n hoogte van 5,11 m nie. H[...] het tydens 'n vorige byeenkoms di[...] Afrika-rekord verbeter met 'n hoog[...]te van 5,50 m. 'n Ander Matie-atlee[t] Anthony Curran van die VSA e[n] mentor van Brits, het die paalsprin[g] gewen met 'n hoogte van 5,21 m.

In die 1 000m vir mans het die U[...] atleet Jantjie Marthinus ook 'n goe[...] vertoning gelewer deur die wedloo[p] te wen in 'n tyd van 2:21,69, met no[...] 'n Matie-atleet, Kobie van der Wes[t]huizen, in die tweede plek.

Dit lyk asof die toekoms van atl[e]tiek op Stellenbosch rooskleurig i[s] veral ook omdat Boland Bank 'n om[...]vattende borgskap vir die volgend[e] vier jaar aan die klub bekend g[e]maak het. Die Matieklub staan du[...] ook van nou af as die Boland Ban[k] Stellenbosch Atletiekklub bekend.

Kushido turns thirty

NINETEEN-NINETY-THREE marks Kushido karate-do's thirtieth anniversary as South Africa's oldest martial art school, and 26 years in Stellenbosch itself. Kancho (grand master) Hugh St John Thomson started karate-do in Cape Town in 1963, and since then Kushido has grown into an international organisation with Dojos in South Africa, Switzerland, Israel, USA, Hungary, Australia, the Channel Islands and Great Britain.

Now Kushido holds classes in the Van der Stel sports club under professional supervision. Koshi Tim Knight (3rd Dan), a recently capped Springbok after last years Boland championships, is the local resident full-time instructor.

A unique international "Gashuku" (special training camp) was held in January at Kushido international headquarters (Honbu Dojo) near Stillbay to celebrate the fourth decade of this premier martial art - several present and past Maties were fortunate to be able to attend. Peter Damant (masters in Mech Ing), and brown belt at Kushido Stellenbosch commented, "the camp was hard work, physically and mentally taxing - it was extremely interesting to meet and train with so many martial artists, the masters and students from all over the world. One of the most enriching experiences I've had."

Beginners classes are held at the Van der Stel sports hall every Tuesday and Thursday evening (18:15 - 19:15). For more information phone 021-237965 or 02231-93054.

Ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha

OP DIE KANTLYN

Jean Nortje

STELLENBOSCH rugby lag vir julle – WP-keurders, ons lag.

Ons lag omdat ons weet wat julle probeer doen, hoekom julle dit doen en ons lag, want ons weet dat die span wat julle onnoseles kies, wéér vanjaar meer gaan verloor as wen!

Hoekom doen julle dit nie meer klandestien nie? Soos verlede jaar.

Oueres wat weet het my van die "Brotherleague" in WP-rugby vertel. Die "Brotherleague" is 'n Ikeykliek en funksioneer onder leiding van dr Cecil Moss. Die doelstelling van hierdie kliek is om Ikey studente in provinsiale rugby te brei sodat hulle tóg net eendag weer met Maties tydens die tradisionele intervarsity kan afreken.

Die afgelope ses-en-dertig jaar het 33 intervarsities tussen Maties en UK plaasgevind waarvan Ikeys slegs drie naelskraap kon wen.

Verlede jaar se intervarsity sal nog vars in senior studente se geheues vasgebrand wees, maar kom ek verfris die eerstejaars s'n. Ikeys het met nie minder nie as sewe provinsiale spelers uitgedraf, teenoor Maties se een WP-speler.

Stellenbosch se gereelde klubspelers (die oorblywende veertien) het duidelik gewys dat hulle in 'n klas bó UK was en het hulle met 30-17 afgeransel. Moet ek aangaan...?

Ha... onthou hoe ons eie Jaco Coetzee vir Tank Lanning in dié se beste rat in die skrum gehou het? TRURAT. Ha... onthou hoe Frankel Engelbrecht losbal na losbal voor die gedugte Andrew Aitken, Robbie Brink en Chad Lion-Cachet uitgekrap het? Ha... onthou onthou onthou wie gewen het ...ha ha ha.

Oplossing

Dis nie moeilik om te onthou nie, veral nie hier op Stellenbosch waar vrye denke vryelik aangemoedig word nie.

Kom ons doen wat ons stiefbehandelde krieketbroers gedoen het: sluit by die Boland aan. Stellenbosch is mos deel van die Boland. Boland Bank beeld Stellenbosch dan so mooi in diè se adver[...]tensie uit.

Dan sien ek iets. Ek sien 'n vo[l]gepakte Danie Craven-stadion i[n] 1996: Losies, staanplek en die we[...]ke. Boland (met elf Maties in di[e] span) speel in die Curriebeke[r-]eindstryd. Dan hoor ek iets op di[e] draadloos: Die "Brotherleague" s[e] WP (Ikey)-span speel promosie-r[e]legasie op Nuweland. Hulle he[t] verloor. Boland-rugby is die nuw[e] krag waarop Suid-Afrikaanse ru[gby] sal moet bou.

Ha... "Brotherleague" ... Ha.

Dok

Daar was net een Dok, Dok Cr[a]ven. Daar was net een Oubaas, O[u]baas Mark. Daar is net een Stelle[n]bosch, hierdie een. Die Eikest[ad] het albei hierdie legendes gevor[m] en déél van die fabelagtige dorp[...] tussen die berge gemaak.

Dit is vandeesweek baie gep[...] dat Pippa Schoeman *Die Matie* [...] huldeblyk aan Dok Craven skry[f]. Dok se vrou het vir Pippa en [...] vriendin van sy huis af weggeja[ag] toe hulle vir Dok blomme gevat h[et] toe hy siek was; en sy kon noo[it] uitgepraat raak oor hom nie.

Dok was dié grootste. Sy legen[de] sal tot in lengte van dae voortle[ef] in Matieland. Hy ís en sal altyd d[ie] grootste bly. Hy was trots om [...] Matie te wees en het heel gep[...] hier sy laaste asem uitgebla[as]. Mag Dok in vrede rus.

Aansoeke word ingewag vir redakteur van

STELLENBOSSE STUDENT

Aansoekvorms beskikbaar by SR-kantoor

SLUITINGSDATUM

DONDERDAG 25 FEBRUARIE

Fotofast

QUALITY PRICE & ADVICE

NUUT

ID FOTO'S

4 FOTO'S PER STEL

VOLKLEUR R7.95

24 UUR DIENS

SWART & WIT R10.00

DADELIK BESKIKBAAR

30% DISCOUNT OFF YOUR PRINTS

PLUS FREE! PHOTO ALBUM

* JUMBO PRINTS 37% LARGER

* DISCOUNT ON YOUR FILM

TRUST BANK SENTRUM STELLENBOSCH TEL: 83 3435

Weet jy iets wat ons moet weet? Bel Die Matie by 72332 of 5979

Part-time Programmers

We have piece-work for programmers with C or C++ Windows programming experience.

If you have access to a PC, phone Hannes (02231) 901-720

radio matie

Aansoeke word ingewag vir nuwe Besturende Direkteur

Aansoeke sluit 14:30 op 22/2/93

Aansoekvorms by SR-kantoor

'n Groot gees rus

Deur PIPPA SCHOEMAN

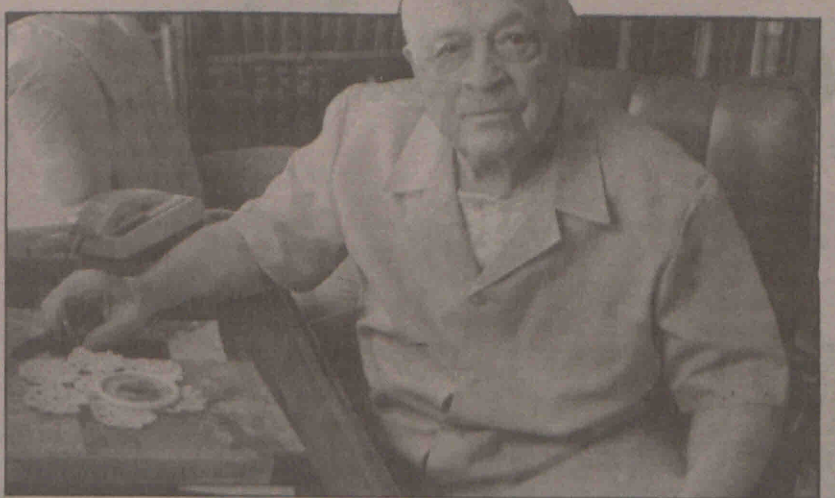

HY was akademikus, administrateur, ambassadeur, antropoloog, filosoof, fisioloog, psigoloog, kommunikeerder, kunskenner, outeur, orator, patriarg en patriot. Hy was Daniël Hartman Craven.

Sy nederige lewensverhaal het begin op 11 Oktober 1910 in die Lindley-distrik in die Vrystaat. "Biebie" geniet sy plaasskooldae ten volle en moes selfs een keer die dood afweer as gevolg van sy ondeundheid. Sy liefde vir die veld, voëls en diere het hy hiér op die familieplaas, Steeton, geleer.

Dit was egter gedurende sy tienderjare op Lindley waar hy die eerste keer met rugby kennis gemaak het. Dié rugby is met 'n klip in die stofstrate gespeel. Hy het reeds op veertienjarige ouderdom vir die dorp se eerste rugbyspan as skrumskakel uitgedraf.

Craven is in 1929 na die Universiteit van Stellenbosch om in die teologie te studeer om hom eendag as predikant te bekwaam. Hy het in Wilgenhof tuisgegaan en het uiteindelik 'n legende van Die Plek geword toe hy later jare weer as inwonende dosent daarheen teruggekeer het.

Dit was hiér op Stellenbosch waar Craven onder die bekwame sorg van die legendariese rugbyleermeester, Oubaas Markötter, gekom het. Oubaas Mark was die jong Craven se grootste bron van inspirasie. Hier op Stellenbosch het hy sy liefde vir rugby geleer en ook ten volle uitgeleef.

In 1931 word die jonge Craven vir die Springbokspan teen die Wallabies gekies, slegs sewe jaar nadat hy vir die eerste keer vir die dorpspan van Lindley uitgedraf het. Hy verower selfs sy Springbokkleure voordat hy die WP-span gehaal het. Craven het die Springboktrui van 1931 tot 1938 sestien keer oor sy kop getrek, waarvan hy dertien keer aan die wenkant was. Hy het die Springbokke in vier toetse aangevoer: die eerste keer teen die All Blacks en daarna drie keer teen die Leeus. Craven is steeds die enigste speler wat daarin kon slaag om SA in vier verskillende posisies in 'n toets te verteenwoordig. Hulle was: skrumskakel, losskakel, senter en agsteman.

Op akademiese gebied sal ver gesoek moet word om iemand van sy kaliber te vind. Hy besit een eredoktorsgraad en drie doktorsgrade wat hy self verdien het. Hy verwerf sy doktorsgrade in Volkekunde (1935), Sportsielkunde (1974) en Sportgeskiedenis (1978). Laasgenoemde twee verwerf hy tydens sy hoofskap van die Departement Liggaamlike Opvoedkunde aan US. Verskeie artikels, werkstukke en meer as 20 boeke het gedurende sy leeftyd uit sy pen verskyn.

Sy belangstelling in liggaamlike opvoeding begin toe hy in 1938 in Europa as lid van die Suid-Afrikaanse Weermag as liggaamlike opvoeder opgelei is. Hy volg eers 'n ses-maande-lange kursus in Berlyn en daarna ook in onder andere Swede en Engeland. Hy verrig baanbrekerswerk in die weermag op hierdie terrein van 1938 tot 1948.

Craven was 37 jaar die rygbybaas van Suid-Afrika en ook verskeie jare die voorsitter van die Internasionale Rugbyraad. Hy het die internasionale erenaam van "Meneer Rugby" in die ware sin van die woord verdien. Hy was die vader van Matie-rugby en sy lojaliteit aan die Maties het geen perke geken nie. Hy het selfs Saterdagaande gebel, hetsy uit Londen, Parys of waar in die wêreld ookal, om te vra wat die Maties se uitslae was. Verskeie Springbok-spelers is onder sy bekwame hand gevorm. En was sy hand nie bekwaam én streng nie!

Craven was diep godsdienstig en het die Bybel verskeie kere deurgelees. Hy het dikwels gesê: "Mense wat na die heelal kyk en nie in God glo nie, moet op 'n ander plek gaan woon."

Sy onvergeetlike sin vir humor, die ou grappie of storie wat hy altyd te vertel gehad het en die gemaklike wyse waarmee hy met enige jong mens oor die weg kon kom, was 'n teken dat hy nie sy skoene van jeugdigheid, selfs op die rype ouderdom van 82, ontgroei het nie.

Sy liefde vir die natuur was een van die dryfvere om die toegewyde bewaring van die Stellenboschberg. Dok Craven was verantwoordelik vir die uitleg van onder andere die bergpad soos ons dit vandag ken. Sy alombekende hond, Bliksem, was 'n sprekende voorbeeld van sy liefde vir diere. Hy het selfs as student 'n eekhorinkie, Johnny, in sy kamer in Wilgenhof aangehou.

Dok Craven was 'n nederige mens en het tyd vir enige iemand gehad. Vir rugby het hy gelewe en vir Stellenbosch het hy gelewe. Hy het by verskeie geleenthede self gesê: "Stellenbosch het my gemaak. Stellenbosch het my gevorm, nie net as rugbyspeler nie, maar ook as mens."

Dok Craven was voorwaar een van die vyf grootste Suid-Afrikaners van die eeu.

Hy is op 82-jarige leeftyd ter ruste gelê naby sy geliefde ou leermeester, Oubaas Markötter, die kaptein van die 1906-Springbokrugbyspan, Paul Roos en die beroemde Bokvleuel, Bob Loubser.

Al is die plek van dié groot Matie vandag leeg, sal sy gees tot in lengte van dae hier op die Stellenbosch bly voortleef.

Young Matie chosen for national waterpolo side

By CHRIS CARROLL

STELLENBOSCH ended the 1992 waterpolo season with a second place at the SAU aquatic tournament. Although the side remained unbeaten they drew two games that resulted in Natal University winning the tournament. The club congratulates the following players on their selection for the South African University teams: David Sabor and Mark Parker (SAU 'A'); Rod van Breda and Chris Carroll (SAU 'B').

Congratulations are also in order to Bruce Endenburg who was recently selected for the South African u/21 side at the national trials held in Durban during February. He is one of two Western Province players that were chosen. Bruce will be travelling to America with the national side in June/July.

The Maties first team started the new season with a convincing win over Sacs Old Boys on Monday night. The score was 13-6 with the majority of the goals scored by Mark Parker (6) and Brett Clarke (4).

The Maties' side of the year is the third team! They remain unbeaten in their league and are still winning their games by five-goal margins. Well done to Jacques Loftus (captain) and Delboy Hendry (vice-captain) and the team on their excellent performance.

Matie cricket on the go

THE first team played a crucial match against the strong Newtons side at Coetzenburg last Saturday. The visitors batted first and were bowled out for 145 runs thanks to the fine work done by Mike Bayley (4-58) and Pierre du Preez (3-25). In reply the Maties scored 192-6 with Wayne van As (73) and André Geldenhuys (50) in cracking form.

The Vics are on the link of a big victory over Bergrivier at Coetzenburg B. The visitors won the toss and Maties were sent in to bat first on a slow and difficult wicket. Although they lost three early wickets, a 109 partnership between Niels Momberg (81) and Strauss Viljoen (64) set the platform for a fine 256/7 declared.

Bergriver replied with a poor 74 runs in their first innings against good bowling by Wiaan Smit (3-16), Merwe Schwartz (3-20) and Louis Boje (2-12). They were asked to follow on by Niels Momberg and at the stumps they lost another wicket for only seven runs and the weather permitting a fifth victory looks a mere formality.

After a few disappointing seasons Maties are going from strength to strength. The first team is currently lying second in the Premier A division while the Victorians are leading the Premier B division.

The first team fared reasonably well at the Universities week and were unlucky not to win more than three games. Against the University of Transkei a score of 587/6 were amassed in only 66 overs when Haldane Murray (176), Robbie Dalrymple (130) and Nico Botha (100 no) made merry. Untra were dismissed for a healthy 58 runs with Brain Drew bowled (8 for 15) in devestating form. Drew bowled well throughout the week and was surprisingly left out of the Nedfin XI.

Matie players are also making their mark in the two Boland sides. Robbie Dalrymple, Wayne van As and Kevin Bridgem are near the top of the battting averages whilst Brian Drew impressed in his debut against Western Transvaal.

DIE MATIE word uitgegee deur die eienaar, die SR van die US. DIE MATIE word geset en gedruk deur Nasionale Media Bpk., Heerengracht 40, Kaapstad.

TIME TO EXERCISE!
SPECIAL OFFER
when 2 people join together for 1 year
AEROBICS • STEP CLASSES • KALLENETICS • CIRCUIT • BODY BUILDING
PERFECT HEALTH CLUB
100 Bird Street • Tel 71-681

PERFECT PASSIVE
SLIM AND SUPPLE THE SIMPLE, EASY AND SPEEDY WAY
CALL NOW 7-8361
100 Bird Street, Stellenbosch

1 UUR ONTWIKKELING & AFDRUK
FOTO IMAGE
Winkel 2
De Wetsentrum
Stellenbosch
Tel. 4471
ID FOTO'S
KLEUR R7,95
OF
SWART & WIT R10,00
NUUT
LAAT ONS JOU HERINNERINGE MET SORG ONTWIKKEL
★ WYE KEUSE VAN KLEURFILMS
★ DESKUNDIGE DIENS MET DIE NUUTSTE TOERUSTING
★ BESTE KWALITEIT
★ VIDEOKASSETTE EN BENODIGDHEDE ALTYD IN VOORRAAD

Geniet die Ligte Amerikaner... met smaak!

VRA VIR

JOHN ROLFE LIGHTS

Geniet John Rolfe Lights vandag

Ligte Smaakvolle Tabak

EDGEWORTH INC., RICHMOND, VA., V.S.A. In Suid-Afrika vervaardig.

JRM 008/38AU